

TURAI HÍRLAP

XXV. évfolyam 10. szám

2016 DECEMBER

Tura Város Önkormányzata **FŐTERÉRE**

DECEMBER 18-án, vasárnap

leszállnak a csodatévő angyalok!

Tura Főtér

16:00-19:00 - ANGYALVONAT

közlekedik a város utcáin

A Főtéren kézműves foglalkozások, karácsonyi meglepetések, térzene, forró tea és ünnepi finomságok várják a kilátogatókat!

**ANGYALVONAT
útvonalak:**

- a) Főtér – Szent István út – Vasút-állomás – Vasút út – Hatvani út – Főtér
b) Főtér – Tabán út – Rákóczi út – Szőlő utca – Széchényi utca – József Attila utca – Galgahévízi út – Rákóczi út – Magdolna utca – Tabán út – Főtér
c) Főtér – Kossuth Lajos út – Park út – Zsámboki út – Régi vásártér – Sport utca – Vácszentlászlói út – Táncsics Mihály út – Főtér

**Az Angyalvonat járatai CSAK A FŐTÉRRŐL
INDULNAK** és folyamatos váltásban közlekednek!

Felszállás kizárólag a kézműves sátorban
beszerezhető ingyenes kuponnal!

Kedves Turai Lakosok!

Kérjük, együtt varázsoljunk karácsonyi hangulatot Tura városába és a kisvonat útvonala mentén minél többen díszítsék fel karácsonyi fényekkel udvarukat, ablakaikat! Fáradozásukat köszönjük.

„Aranyszárnyú
angyal
száll a földre le...”

**ÜNNEPI
HANGOLÓDÁS**

**Bartók Béla Művelődési Ház
és Könyvtár**

15:00-17:00 ÉVZÁRÓ

GÁLAMŰSOR

(részletek a 23. oldalon)

Zenepavilon:

18:00 Magyar Népmese Színház:

AZ ARANYSZŐRŰ BÁRÁNY

18:40 SZENDREI FERENC Tura Város

Polgármestere **ünnepi jókívánságai**

Közös imádság **PALYA JÁNOS** római
katolikus plébánossal

JÖNNEK A BETLEHEMEZŐK!

*Tura Város Önkormányzata
szeretettel várja
Tisztelt Lakóit közös ünneplésre!*

Beszámoló a 2016. évi rendes közmeghallgatásról

Szendrei Ferenc polgármester 2016. november 9-én 18 órakor megnyitotta az évi rendes közmeghallgatást. Kiemelt tisztelettel köszöntötte a Képviselő-testület tagjait, a polgármesteri hivatal dolgozóit, intézményvezetőket, a kisebbségi önkormányzat vezetőit, külsős képviselőket, önkormányzati cégek képviselőit és a megjelent turai lakosokat.

Polgármester úr első napirendi pontként számot adott az elvégzett munkáról. Hangsúlyozta, hogy folyamatos munkáról van szó, amely nem feltétlen szeparálható az évforduló okán, így előfordulhat, hogy már itt az elején a jövőbeli tervekre is áttérhetünk. Az év azzal telt, hogy településünket hosszú időre meghatározó beruházások indultak. Nem fontossági sorrendben, de elsőként említette a melegvízzel kapcsolatos előrehaladást. Kettős hasznosítási irányt vett a melegvíz ügye, első lépésben geotermális energia kinyerése a cél, *(a beruházással kapcsolatban részletes információ található a Turai Hírlap novemberi számában - szerk.)* második lépcsőben paradicsom kertészet -, majd egy wellness jellegű központ kialakítása a régi homokbánya területén. Ezen fejlesztések és beruházások kulcsa, hogy a geotermikus erőmű által hozzáférhetővé váljon egyéb beruházásokhoz is a melegvíz.

A homokbánya területére tervezett beruházással kapcsolatban a kiindulási alapokról tájékoztatta a jelenlévőket. A régi homokbánya területe 13 Ha, mely 1/1-ben önkormányzati tulajdon. Bányaművelésből kivont, építési telekké, különleges egészségügyi rekreációs területté minősített terület, mely rögtön összközművéssé tehető. A fenntartható és minden igényt kielégítő konstrukció érdekében 6-8 fős grémiumot szeretne létrehozni hozzáértő, tapasztalt szakemberekből, akik a Képviselő-testülettel és Tura város lakosságával együttműködve fel tudnák vázolni, hogy pontosan mit érdemes a gyógyturizmus érdekében kialakítani és mindez mekkora tőkét igényel. A geotermikus erőmű előrehaladottsági állapotával szinkronban szervezi meg a grémium helyszíni szemléjét és onnantól kezdődhet meg a konkrét tervezési folyamat. Nagyon pozitív a visszajelzése a projektnek kormányzati részről is. Polgármester úr meglátásai szerint némi késéssel ugyan, de most jött el az a pillanat, amikor reálisan tervezhető ez a beruházás. Tura városa nem tagja sem a geotermális erőmű beruházó cégnek, sem a paradicsomkertészeti beruházó cégnek, de csak a polgármesteri hivatal és a Képviselő-testület tud rendezési-terv módosítást, telekátörölést indítani, szolgalmi jogok ügyében eljárni, a kormányhivatallal tárgyalni, valamint az önkormányzat tudja a lakossággal való kapcsolatfelvételt segíteni. A háttér-munka az, ami nagyon fontos a befektetőknek, ha látja a tenni akarást és az önkormányzat által megtestesített, elhivatott turai lakoságot, aki szeretné azt a beruházást, szeretne továbblépni. A befektető cégek munkahelyeket teremtenek és adót fizetnek. A geotermikus erőmű iparüzési adója az első becslések szerint évi 15 millió Ft lesz.

A sportcsarnok helyzetéről polgármester úr a következő tájékoztatást adta: nagyjából egy éve konkretizálódott a Ferencvárosi TC-vel egy együttműködési elképzelés. Ez az elképzelés teljesen korrekt formát öltött, papírra van vetve. A turai sportcsarnok beruházást Ferencváros Kézilabda Bemelegítő Csarnok néven a Magyar Kézilabda Szö-

vetség az FTC társasági adócsomagján belül jóváhagyta, jóváhagyta Balogh Zoltán az Emberi Erőforrások minisztere és a nemzeti fejlesztési miniszter, Dr. Seszták Miklós. Mintegy bruttó 900 millió Ft a bekerülési költsége, 650 millió Ft társasági adó és 284 millió Ft önrész szükséges hozzá. Mind az önrész összegyűjtésében, mind a tao előteremtésében segít az FTC és segít a politika, de nekünk is mindent meg kell tenni a pénz összegyűjtésének érdekében. A Magyar Torna Szövetség is ígéretet tett a támogatásra, amennyiben torna-csarnok rész is épül. *(úgy tudjuk, épül - szerk megj.)* Maga a felépítmény a Hevesy György Általános Iskola szomszédságában kerül elhelyezésre. 2600 m² alapterületű lesz, + 600 m² egy oldali lelátó, ami mintegy 500 főnek ad szurkolási lehetőséget. A csarnok LED világítással ellátott, öltözőkkel, aulával, büfével, ruhatárral, orvosi szobával, bírói öltözővel, tehát minden igényt kielégítő felszereltséggel lett tervezve. Helyet kap egy 55m²-es különterem aerobik, zumba óráknak, vagy ahogy a lakossági igények alakulnak. A küzdőtér 20*40 méteres akkreditálható kézilabdapálya, amely alkalmas lesz a kézilabda mérkőzéseken kívül kispályás foci, tenisz, kosárlabda sportágak kiszolgálására is. Jelenleg a pénz előteremtésén dolgoznak, polgármester úr bízik benne, hogy a finanszírozással nem lesz probléma.

Polgármester úr beszámolt a Schossberger Kastély körüli változásokról az adás-vételtől kezdve egészen a jelenleg folyó munkálatokig. Örömet fejezte ki, hogy végre olyan gazdája van a kastélynak, aki pénzt szán a helyreállításra. *(A Turai Hírlap folyamatosan nyomon követi az eseményeket, a legfrissebb - polgármester úr által is elmondott - információkat a novemberi számban már olvashatták, ezért ennek a részleteire itt nem térnek ki. - szerk.)* A sportcsarnok befektetést is újfent megemlítve a közeljövőben több milliárd forint tőke áramlik Turára. A polgármester sok sikert kívánt a befektető csoportnak és kívánja, legyenek minél hasznosabb mentorai Turának. Mind a három beruházás hosszú távon a turai embereknek hoz majd pluszt az életébe.

30 millió Ft vissza nem térítendő támogatásból és 20 millió Ft önrészből került felújításra a Kastélykerti Óvoda épülete. Az öreg épület okozott meglepetéseket, de sikerült megoldani és plusz pénzt szerezni a munkálatokhoz. Felújításra került konyha, a külső nyílászárók, hőszigetelés, fűdém hőszigetelés, cserélve lett az elektromos hálózat, a héjazat és a tető.

Az idén két pályázat került beadásra. Az egyik bölcsőde felújítás és bővítés, a másik szociális célú városrehabilitáció pályázat. Ez utóbbi egy 5 éves program, melynek csak egy része a infrastrukturális megvalósítás, fizikai fejlesztés, nagy részéből lakossági felzárkóztatási programokat kell megvalósítani. A pályázat összeállítására konzorcium alakult a Tura Város Önkormányzata, a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat és egy helyi roma nemzetiségi szervezet közreműködésével.

A jövőre vonatkozó tervekkel kapcsolatban a polgármester továbbra is kiemelt fontosságúnak tartja a beruházások folyamatos figyelemmel kísérését és az előrehaladáshoz szükséges Képviselő-testületi beavatkozást. A két pályázat menedzselése és a wellness jellegű elképzelést formába öntő konzorcium tevékenysége szintén meghatározó tevékenységet jelent majd 2017-ben. A polgármester úr el-

nézést kért azért, hogy a helyi szintű ügyek koordinálására nem jutott ereje, ideje. Tisztában van vele, hogy a lakosság közérzetét jobban befolyásolják a helyi kisebb fejlesztések, mint a háttérben zajló lobbitevékenység, vagy a papírmunka, ezért ezekkel az ügyekkel kapcsolatban még egy kis türelmet kért a tisztelt lakosságtól.

„... higgyék el, rengeteget kellett dolgozni, hogy ez a három komoly beruházás gördülékenyen menjen és itt valósuljon meg. Hogy a beruházó egy olyan fészekre találjon, ahol látja az együttműködést és biztosítottan látja azt, hogy holnapután sem gondoljuk meg magunkat, nem fekszünk kereszthe és nem kell nekünk semmi és nem jó nekünk semmi. ... Természetesen nem lehet elmenni a turai emberek igényei mellett sem, azért próbálunk mindenfelé pályázni, azért próbálunk meg önerőt szerezni, ha esetleg a pályázat nem sikerül, legyen forrás. Legkésőbb január-februárban kiderül a pályázatok eredménye. Ha esetleg nem sikerül, akkor a saját utunkra kell lépni. Szerényebb paraméterekkel, szerényebb műszaki tartalom mellett, de önerőből akkor is haladnunk kell. Nagyon nagy figyelmet szeretnék még fordítani a lakosság komfortérzetének javítására, jövő tavasszal a járda- és játszóter építéseket szeretnénk megkezdeni. A lakosságtól türelmet kérek, de az idén a nagy dolgokra ment el az energiám jó része.” (Szendrei Ferenc polgármester)

LAKOSSÁGI KÉRDÉSEK, HOZZÁSZÓLÁSOK:

Darnyik Árpád Vendel örömet fejezte ki a városban történt fejlesztésekkel kapcsolatban, bízik a projektek mielőbbi sikeres megvalósulásában.

Budai Attila, a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat elnöke: a Határ úton nincs közvilágítás, hálózat nincs kiépítve, ennek megoldási lehetőségeiről kérdezett. A Vácszentlászlói út és az új temető közötti szakaszon kerékpárral és gyalogosan életveszélyes közlekedni. A Zsámboki úti buszfordulóhoz és az Arany János utcai buszváróhoz fedett megálló kihelyezését szorgalmazza.

Szendrei Ferenc polgármester: megpróbálnak megoldást keresni az új temető felé történő közlekedés biztonságosabbá tételére. A közvilágítással kapcsolatban helyszíni szemlén elvégzik a műszaki, technikai felméréseket, hogy mit és hogyan lehet kivitelezni.

Szota Jánosné a Nyárfa utca fejlesztési, javítási lehetőségeiről érdeklődött.

Szendrei Ferenc polgármester: Annyira szűk a Nyárfa utca, hogy a csapadékvíz elvezetés megoldhatatlan feladat. Mérték, nézték, de nem fér el az árok és a járda, a felszíni csapadékvíz elvezetés hiányában pedig nem lehet az utat feljavítani. Az utat szélesíteni nem lehet, egyirányú, 3 méteres utca férhet rá.

Türk Marianna: 3 hónapja él Turán, jól érzi itt magát, üdvözlí a fejlesztéseket. A Puskin téri utak állapota ügyében kért szót, az ott élő emberek nevében is kéri az önkormányzat segítségét az utak állapotának feljavítására. Összefogást szorgalmazna a Kónya tó mögötti terület rendbe tételére.

Szendrei Ferenc polgármester: lakossági fórum összehívását javasolja a szűkebb közösségek problémáinak, javaslatainak megbeszélésére. Elmondja, hogy a Puskin téren sincs árok, az ingatlanokról kiömlő csapadékvíz nincs, ami megfogja, ugyanúgy, mint a Nyárfa utcában. Helyszíni szemlére kimennek mindenképpen.

Farkas Zsolt: külsős bizottsági tagként örül a melegvízzel, a kastéllyal és a sportcsarnokkal kapcsolatos pozitív fejleményeknek. A felzárkóztató pályázattal kapcsolatban kérdez néhány részletet, illetve járda kiépítését szorgalmazza a Zsámboki úti keresztt és a buszforduló közötti szakaszon. A terület vízelvezetési lehetőségeiről érdeklődik, megoldási javaslatot tesz.

id. Baranyi Miklós képviselő: bízik a pályázat sikerében. A csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatban a lakosságnak is oda kell figyelnie az árkok állapotára, rendben tartására. Legálább két kamera elhelyezését javasolja a rend és tisztaság érdekében, mert folyamatos a hulladékos zsákok kidobálása az utak szélére.

Darnyik Árpád Vendel konténerek kihelyezését javasolja a kritikus útszakaszoknál az illegális szemetelés áthidalására. Hátha abba dobnák a zsákokat. A rendőrség képviselőjéhez intézi bejelentését, mely szerint a Zsámboki úton és a Galgahévízi úton száguldoznak az autósok, kéri, hogy valamilyen formában fokozottan figyeljen a rendőrség ezeken a szakaszokon a gyorsforgalmiakra. A piactér környéki parkolással kapcsolatban is valamilyen megoldást szorgalmaz.

Sándor Attila: a Rákóczi úton a Tabán út felé szűkül össze a járda a tuja és sövény ültetések miatt, nyáron nem lehet elférni kerékpárral, babakocsival, az úttesten közlekedni balesetveszélyes a gyorsforgalmiakra.

Szendrei Ferenc polgármester: a hivatalos telekhatárokhoz képest azon az útszakaszon több méteren kilógnak az ottani ingatlanok kerítései az állami területre. Ez a város több utcájában így van sajnos, ez nagyban gátolja a tisztességes méretű járdák kialakítását. A sövényvel beültetett és lezárított járdaszakaszt megnézi.

A polgármester úr megköszönte a lakossági hozzászólásokat, az érdeklődők részvételét és a 2016-os évi rendes közmeghallgatást lezárta.

(a közmeghallgatás hangfelvétele alapján készült)
T.A.

Tisztelt Lakosság, Gazdálkodók!

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) 2016. november 18. és december 15. között reprezentatív mezőgazdasági összeírást hajtott végre. Az összeírás keretében a KSH összeírja az egyéni (meghatározott nagyságú földterületet használó és meghatározott állatállományt tartó) gazdaságokat és a kiemelt jelentőségű nagy gazdaságokat.

Az összeírás nem az egész települést, csak annak egy meghatározott részét érinti.

A kijelölt gazdaságok meghatározott részének lehetősége van arra, hogy 2016. november 18. és november 23. közti időszakban elektronikus úton tegyenek eleget adatszolgáltatási kötelezettségüknek, az ehhez szükséges felhasználó azonosítójukat és jelszavukat a KSH tájékoztatóra felkérő levelében megkapták.

Az internetes adatszolgáltatási időszak letelte után, **2016. november 26. és december 15. között a KSH összeírói személyesen keresik fel az interneten nem teljesített címek gazdaságait,** hogy lekérdezzék a növénytermesztésre, agrotechnikára, állattenyésztésre vonatkozó adatokat.

Hegyi Csaba főosztályvezető-helyettes,
KSH Központi Adatgyűjtő Főosztály

Tisztelt turai polgárok!

Tura Város Önkormányzatának Városüzemeltetési Csoportja mindent megtesz annak érdekében, hogy közterületeink tiszták és rendezettek maradjanak. A csoport feladat körébe tartozik az úthálózat fejlesztésekhez társított - az adott pályázat részeként kialakított - közút menti zöldterület gondozása is. Előfordulhatnak olyan területek, ahová a lakossági elvárásokhoz képest később jutnak el munkatársaink, de az ütemtervnek megfelelően haladva a város minden részén elvégzik a szükséges munkálatokat.

A Városüzemeltetési Csoport minden esetben örömmel fogadja a közterületeinket szépíteni és gondozni igyekvő, aktív, lelkes polgárok közreműködését és köszönettel veszi a jelzéseiket, észrevételeiket. A hatékony és eredményes városszépítési tevékenység érdekében tisztelettel kéri a lakosságot, hogy mielőtt önkéntes alapon, segítő szándékkal a közterület gondozásába kezdenek, szíveskedjenek jelezni észrevételeiket, javaslataikat a Városüzemeltetési Csoport vezetésére felé. Az egyeztetésen lehetőség nyílik az együttgondolkodásra és az elvégzendő feladatok összehangolására. Közös az érdekeink városunk, lakóközösségünk minél szebbé és minél élhetőbbé tételében.

Kapcsolatfelvétel:

E-mail: info@tura.hu

Tel.: 06 28 581 020

Az együttműködést megköszönve:
Tura Város Önkormányzatának
Városüzemeltetési Csoportja

VOLANBUSZ

A Volánbusz Zrt. ezúton is értesíti tisztelt Utasait, hogy

2016. december 11-étől (vasárnap) a Budapest - Gödöllő - Bag - Tura autóbusszvonalon a 8:20-kor Turáról Budapestre induló járat Tura, Gábor Áron utca érintésével közlekedik.

A Tura - Zsámbok autóbusszvonalon a vasúti menetrend változása miatt:

- a 3:55-kor Tura, Zsámboki úttól Tura, Vasútállomásig közlekedő járat 5 perccel később, 4:00-kor indul, valamint
- a 4:35-kor Zsámbokról Turáig közlekedő járat 5 perccel később, 4:40-kor indul.

A módosított menetrendeket keressék a megállóhelyeken kihelyezett indulási jegyzékeken, a pénztárakban megvásárolható menetrendi füzetekben, továbbá a www.volanbusz.hu és a www.menetrendek.hu oldalakon.

Mesés időutazás a múzeumban

A Gödöllői Városi Múzeumot fenntartó önkormányzat az Emberi Erőforrások Minisztériumától támogatást kapott óvodások múzeumlátogatói programjának kidolgozására. Így 9 gödöllői, és 2 vidéki óvodával kötöttek szerződést 1-1 csoport fogadására, köztük a turai Kastélykerti Óvodával, óvodánk több éves kulturális fejlesztő munkájának elismeréseként.

Nagycsoportos óvodásaink ingyenesen vehetnek részt a három alkalomból álló múzeumi foglalkozásokon, és a háztól-házig autóbusszal történő utazás költségeit is a múzeum fedezi. A foglalkozásokon a gyerekek két tündér kalandjain keresztül szereznek ismereteket. A két tündér: Kócos és Copfos, rábukkannak a Királyi Váro épületére és lelkesen vetik bele magukat annak megismerésébe. Az épület mellett azonban egyre jobban felfedezik a vasút történetét és működésének rejtjelmeit, és hogy a király és a királyné (Ferenc József és Erzsébet) hogyan érkezett általában Gödöllőre, milyen vasúti kocsikban utaztak, így élőben

megismerhetik a számukra mesebeli királyi pompát, szépséget, kényelmet. Eljuttatjuk, hogy útítársai vagyunk Erzsébetnek és Ferenc Józsefnek. Megnézzük, mi van a bőrdőkben, elképzeljük, miről beszélgetnek utazás közben, megcsodáljuk díszes ruháikat. Ezek feldolgozásához segédanyagot is kapunk, a most megjelent Királyi vonatok című könyvet, fényképeket, színezőket.

Olyan időutazás, amelyben a gyermekek játékosan ismerkednek meg a régmúlt idők történelmi vonatkozásaival, eszközeivel, szokásaival, hagyományaival, életformáival és főként értékeivel. Ez a gyermekek számára örök élményt nyújtó játék, de személyiségükre hosszú távon hat. Megtanulják a múzeum falai között a helyes viselkedést, életkori kíváncsiságukra alapozva ismerkednek meg a leltárt idők épületeivel és a bennük rejlő műkincsek széles tárházával. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy a gyermek művelt, a szépséget, az értéket megbecsülő felnőtté váljanak.

Kastélykerti Óvoda

Sissi vonat

Múzeumban

Gyógyító csapatok

Rendelési idő nullától-huszonnégy óráig

... AVAGY HUSZONHAT ÉV A TURAI SZOLGÁLATÁBAN

Dr. Baka Gyula és Dr. Pap Jolán Ida negyven éve élnek együtt férj és feleségként, valamint orvos házaspárként. Erdély fővárosából, Kolozsvárról indulva kalandos körülmények között, „hosszú utat” megtéve érkeztek meg Turára. Rövid időn belül a helyi emberek családtagként tekintettek a házaspárra, akik hitvallásuk szerint a legmagasabb szintű emberi és orvosi ellátásra törekedtek rendelési időn és azon túl is egyaránt.

Baka Gyulával és felségével, Idával Gödöllői otthonukban találkoztunk. A barátságos lakásban terített asztal mellett számtalan családi fotóval kezdünk bele a múltidézésbe. *Ő az én nagymamám, ez itt az édesanyám és itt van a nagytatám, akinek nyolc lánya volt* - mutat az asztalon lévő fényképekre Baka doktor úr. - *Én Kolozsváron születtem a feleségem pedig Aranyosgyéresen. Azt mondják, az emberek Erdélyben* - folytatja mosolyogva Pap Ida - *mire Gyéresről beér Kolozsvárra, megeszik még egy kenyeret, én ilyen távolságra éltem onnan. Négy éves koromig laktunk Gyéresen. Édesapám ez idő alatt ingázott Kolozsvárra.*

Doktor úr ön az ötvenes évek elején született, milyen volt az élet akkor gyerekként Erdélyben?

Éltük a gyermekek gondtalan életét, magyar iskolába jártam, édesapám Baka Lajos maszek gumis volt, édesanyám Kispál Julianna pedig, mint akkorában háztartást vezetett és nevelt bennünket, a négy gyereket. Az 1960-as évek eleje azonban már siralmas volt számunkra. Apámnak vissza kellett adnia az ipart. Azzal fenyegették meg, ha nem adja be, akkor mi nem mehetünk tovább tanulni. A földet elvették és a házakat is lebontották, ledőzörlték, városrendezés néven. A volt lerombolt házunktól pár száz méterre lévő tömbházba kellett költöznünk. Szörnyű érzés volt, hogy egy pillanat alatt elveszít mindent az ember, amit addig elért az életében. A család az iskola és a hitünk tartott össze bennünket.

Gyerekként már eldöntötte, hogy orvos lesz?

Orvos nem volt a családukban így ilyen minta nem volt előttem. A nagymamám asztmás volt és 59 évesen halt meg. Látam gyerekként, hogy mennyit szenved, ezért akartam orvos lenni, hogy segítsék neki. Ez indított el az orvosi pálya felé.

Aranyosgyéresen önként Ida, volt családi indíttatás az orvosi pálya irányába?

Én egy értelmiségi családban nőttem fel. Az apai részről nagyapám és nagyanyám is tanító volt. Édesapámék hatan voltak testvérek, a négy fiú egyetemet végzett a két lány tanítónő lett. Nagyapám kántor volt a református és az unitárius templomban. 1915-ben a Budapesti Királyi Tudományos Társaságnak tagja lett. Díjnyertes dalárdái voltak, közeleti, népszerű ember volt. Édesanyám, Korbuly Irma ereiben örmény és szász vér csörgedezett, ő érettségizett és egy irodában dolgozott. Két testvérem van, a bátyám építészmérnök a nővérem pedig matematika tanár. Édesapám Dr. Pap István, két egyetemet végzett. Halála után 20 évvel könyvet jelentettek meg a tanítványai róla az írásából az emlékére. Matematikát és agrártudományt végzett, előadótanár volt az egyetemen, a végén pedig állattenyésztést tanított. Szóval az indíttatás a család részéről adott volt, így indultam el az orvosi pálya felé.

Mindketten magyarul tanultak az iskolákban, de az orvosi egyetemen is volt magyar nyelvű oktatás?

Magyar iskolába jártam - folytatja Baka Gyula, de ahogyan végeztem mindegyike bezárt. A gimnáziumot még magyarul végeztük el az orvosira is magyarul felvételiztünk, de az egyetemen csak románul beszéltünk, szótárral a hónunk alatt járkáltunk. Nekem nehezebb volt, mert én románul keveset tudtam.

Nekem könnyebb volt valamivel, mert én tanultam románul - mondja Ida, de az orvosi szakmai nyelvet megtanulni nem volt egyszerű. Éjjel-nappal folyamatosan tanultunk.

Azért egy pici szabad idejüknek kellett, hogy legyen, hiszen akkor nem pillantja meg azt a sármos fiatalembert az egyetemen, aki megdobogtatta a szívét!

Annyi idő azért volt! - nevet Ida - Valóban itt ismerkedtünk, meg aminek az eredménye az lett, hogy az egyetemi évek alatt feleségül vett Gyula és ezért egy évvel később 1979-ben végeztem el az egyetemet, mint ő, ugyanis ötödévesen babát vártam. Julcsi lányunk 1977-ben, Áron fiunk pedig 1980-ban született.

Az 1970-es évek végére mindketten orvosi diplomát szereztek. Család és közös élet, idilli állapot!

Úgy tűnik, pedig nem volt egyszerű a közös élet kezdete. 1979-ben végeztem a Kolozsvári Orvosi És Gyógyszerészeti Egyetem Általános Orvosi Karán. Gyakornokként Zilahon dolgoztam majd Kolozsvárra kerültem a sikeres szakfelvételi vizsgám után. Én pedig - folytatja Gyula - 1978-ban végeztem, amikor is elsőként jött be rezidentúra intézménye. Első rezidensek voltunk Erdélyben, hat év tanulás után még 3 évet ráhúztunk. Zilahon a Szilágy Megyei Kórházban voltam gyakornok. 1981-ben sikerült a szakfelvételim balneo-fizoterápia és sportorvosi szakra, majd Nagybanára helyezték ki.

Gyula hazaérkeztek - folytatja Ida - a gyerekek első kérdése az volt, hogy mikor mész vissza. Ugyanis a focicsapathoz helyezték ki dolgozni. A mérkőzések szerdán és vasárnap voltak, azok között pedig zajlott az előkészítő rehabilitáció. Mivel Kolozsvárra a férjemet nem engedték vissza, így én a két gyerekkel költöztem 1985-ben Nagybanára.

Mennyire volt akkor nehéz az élet, magyarként Romániában az 1980-as évek elején?

Utólag nézve mindenkinek nehéz élete volt akkor - mondja Gyula. Étkezési jegyre adtak minden élelmiszert, húst, vaját havonta kaptunk. Julcsit és Áront hajnalban vittük magunkkal és sorban álltunk a bolt előtt velük, hogy van gyerekünk így kaptuk meg, ha volt egyáltalán még, a vasárnap reggeli vaját. Kémény, nehéz életünk volt kezdő orvosként. Én kértem mindig a feletteseimet, hogy had mehessek körzetbe ki dolgozni, gyógyítani. Emlékszem, hogy egyszer Drág faluból megkeresett egy férfi: Jöjjön, doktor úr azonnal, haldoklik az anyám! Elvisszük, itt van ló is nem kell gyalogolnia! Amit lehetett, kezeltem a mamán. Mondtam a családnak, hogy jöjök holnap és injekciót adok még az édes-

Baka Gyula és Pap Ida
1979. 09. 09.

1989. 05.15. Baka Gyula, feleségével
két gyermekével édesanyjával

Testvérekkel

anyjuknak, de most már vigyenek vissza. Nem lehet - mondja a férfi, akivel jöttem - nézze meg milyen fáradt a ló! Így két táskával rettentő februári hidegben hét kilométert gyalogoltam, ráadásul farkas ült az út közepén így azt óvatosan kikerültem, így értem haza. Ma már csak mosolygunk ezen.

Öt évet éltek együtt a családdal Nagybányán, amikor is egy komoly fordulat következett be az életükben!

Nekünk a tervünk mindig is az volt, hogy visszakerüljünk Kolozsvárra. Nagybányáról az út oda nem vezetett, mert vigyáztak arra, hogy a magyarok ne kerüljenek még véletlenül sem vissza. Az adta meg a végső lökést, hogy átjöjjünk Magyarországra, amikor lebontották a házunkat. Érdekes módon mindig a magyarokét. - *Itt könnybe lábad Gyula szeme, hiszen fájó sebek ezek számára, majd rövid szünet után folytatja* - Ekkor döntöttük el, hogy nem maradunk Erdélyben. 1987-88-ban a sógorom kint maradt, vagyis kiszökött, a nővérem jött először a családból utána. Ekkor kezdődött meg a család egyesítés. Csak így lehetett kijönni Romániából hivatalosan, hiszen akkor még szigorú határellenőrzések voltak. 1990-ben települtünk át szüleimmel, két testvéremmel és családjainkkal Zsámbokra. Pár hónap múlva a harmadik testvérem családja is csatlakozott hozzánk. Kolozsvárról, Nagybányáról, Port Saidról egyesült a családunk. Sokat segített ebben az akkori tanácselnök, Holló Ilona.

Zsámbokra került a család a szomszéd faluba. Innen egyenes út vezet Turára!

Én fél évig ingáztam Kistarcsára a reumatológiára, ott dolgoztam. Ekkor pályáztam meg Örkény, Oroszlány és Tura háziorvosi praxisát. Turáról jelezték először és behívtak a testület elé. Sára Ferenc volt a tanácselnök még ekkor. A pályázatomat elfogadták és 1990. szeptember elsejétől Turán kezdtem el a rendelőt.

Hivatalosan hétfőtől kellett volna háziorvosi hivatását elkezdenie, de az élet másképpen írta meg a forgatókönyvet!

Valóban. Még szombaton festettem a kerítést a rendelőként is működő szolgálati lakásnál, amikor szóltak, hogy valakinél beindult a szülés és azonnal menjek. A telepre siettem ki, ahol éppen megszületett Lakatos Tomika. Az újszülöttet a karjaimban vittem ki a mentőautóig. Az volt a belépőm Turára.

Ida, Ön pedig csöndben berendezkedett a gyerekekkel a szolgálati lakásba?

Így történt, hiszen a férjemet, Gyulát rögtön megkedvelték a betegek. Én pedig a Gödöllői E. E. I. laborvezető főorvosként kezdtem el dolgozni. Gyerekeink Turán tanultak, lassan berendezkedtünk az akkori faluba, ami nem volt könnyű, pedig otthonról itthonra jöttünk. A kertet is birtokba vettük, ahol mindig volt padlizsán, paprika, paradicsom, dinnye, minden szezonális dolog. Háztartást vezettem és biztosítottam a háttér országot.

Gyula pedig a település III-as számú, egyik legnagyobb körzetében megállás nélkül dolgozott!

3300 lakosú hatalmas körzet volt a miénk. Tóth Lászlóné nővérrel és Király Istvánné írnnokkal kezdtem el a tevékenységemet. Eleinte a délelőtti rendelés összefolyt a délutánival, nem volt még ebéddíőnk sem. A telefon kurbis volt még ekkor, számitógép nem volt, kézzel írtuk a recepteket. Napi 60-70 beteg látunk el emellett négy-öt házhoz hívás is volt. Mivel az új rendelő még nem állt rendelkezésre, így éjjel is hozzánk csöngettek be baj esetén. A rendelési időnk 0-24 óráig tartott eleinte. Volt, amikor a felségem Gödöllőről autózott hazafelé, amikor is egy asszony sietett felénk azzal, hogy doktor úr, fullad gyerek. A felségem vezettet,

én a hátsó ülésen szinte újraélesztettem a gyereket, így vittük be a fiút a hatvani kórházba. Mindig segítettünk a bajba került embereknek. Messziről megismertek, hiszen két nagy táskával közlekedtem mindig, amit sokan megmosolyogtak, de probléma esetén minden orvosi eszköz kéznél volt, így életet mentett a nagy táska. **Az életük után a szakmájuk is összefonódott, hiszen nyolc év után a felesége hazatért dolgozni Ön mellé a rendelőbe!**

Nagy segítség lett számomra a feleségem, hogy a társamként, háziorvosként mellettem dolgozott 1998-tól. A rendelés így folyamatos lett, az otthoni beteghez hívások miatt nem kellett szüneteltetni a rendelőt. Tanulmányokat készítettünk a legsúlyosabb betegekről, ellátásukról. Szűrővizsgálatok szerveztünk és nagy hangsúlyt fektettünk a betegségek megelőzésére. Amit mi végeztünk, ezt hívják családi orvoslásnak. Folyamatosan képeztük magunkat, hiszen még ráépített szakágként elektro-akupunktúrás végzettségem is volt.

Én szerettem Gyulával dolgozni - mosolyodik el Ida. Nem okozott gondot, hogy házaspárként tevékenykedtünk. A szakmát a magánélettel nem kevertük össze, igaz nem is választottuk szét, mert mindkettőnél tiszteletben tartottuk a másik véleményét. **Mennyiben segített a nagy leterheltség tekintetében, hogy 2005-ben megszervezték a IV. számú háziorvosi körzetet?**

Ez nagy segítség lett, a terheimből sokat levett. Az viszont nehezítette a munkámat, amikor a felségem más körzet betegeinek az ellátását vállalta.

2012. február elsejétől vettem át az I. számú háziorvosi körzet ellátását Dr. Duliskovich Tibor elhunytá után - veszi át a szót Ida. Szota Sándornéval dolgoztam együtt. Jó, segítőkész csapatot alkottunk.

A szakmai munka mellett tevékenyen bekapcsolódtak Tura közeletébe is!

Én már 1993-ban tagja lettem a Vigyázó Kör Turáért Egyesületnek, Kálna Tibor invitálására. Ennek keretében több előadást tartottunk a feleségemmel, betegségmegelőzés céljával. Próbáltunk egy kicsit kikapcsolódni is. Főztünk a Vigyázó Körrel a városnapokon. Ott nekem a Tosko Tibi bácsi a cigányzenekarával elhúzta nótámat. Rendkívül jó emlékek ezek. Fontosak ezek közös minőségi élmények. 2006-2010 között képviselő-testületi tag lettem az önkormányzatban. Ezzel sokat segítettem az orvosoknak az egészségügy javításának helyzetén, hiszen így jobban tudtam az érdekeiket képviselni. Az én ötletem volt és szorgalmaztam az idős turaiak felkeresését és karácsonyi megajándékozását a képviselő-testületi tagok által, ez így honosodott meg a településen. Az első csomagok kiszállításában segítettünk a feleségemmel, saját autónkkal vittük a lakásokhoz az ajándékokat. Amíg testületi ülésen voltam, addig a feleségem dolgozott helyettem is. Életem egyik legszebb négy éve volt, amikor képviselő testületi tag lehettem.

Közben Ön sem tétlenkedett Ida, hiszen közösség-építésként fiatalokkal bábszínház eladásokat, zenész kirendülés összejöveteleket szervezett!

Bábszínház előadásokat szerveztem, a paravántól a babokan át a bemutatott művekig, minden saját tervezésű és kivitelezésű volt. Az iskolába is elmentem a gyerekekkel foglalkozni. Közösségépítő erejű volt ez. Nagyszerű előadások voltak. Adódott úgy, hogy nyáron itt nálunk Gödöllőn gyűltünk össze gyerekekkel, barátokkal. A teraszon állítottuk fel a bábszínpadot. Emellett

Pap Ida az édesanyjával

Bábszínpad és zene

Fotó: Csilla Fotó

2012.09.22. Turáért Emlékérem átadás

Szénási Jancsi gitározott és Szitai Dani pedig énekelt, a nézők pedig lent a fák hűsítő árnyékában gyönyörködtek az előadásokban. Kirándulásokat is szerveztünk például Erdélybe. Rendkívül jó kezdeményezések voltak ezek, sajnos nem volt egyenes arányban az ebbe fektetett energia a fogadtatással. Bennünket úgy neveltek a szülők, hogy tanulj fiam, hogy ne szenvedj úgy, mint mi!

Az orvosok minden településen az első emberek közé tartoztak és mozgató értelmiségi emberei voltak a közösségeknek. A turai orvosok mindig is, szinte családtagoknak számítottak az itt élőknek. Ez személyes indíttatás, kötődés adta azt az ötletet, hogy összegyűjtsék a turai orvosokat és azok élettörténeteit?

Az elődeinkről szinte semmit sem tudunk. Például Dr. Kádár Elviráról sem, aki 13 éven át élt és praktizált Turán előttünk abban lakásban, amiben mi is laktunk. Innen elkerült Miskolcra. Kétszer meglátogattuk ott a feleségemmel, ennek ellenére szinte semmit sem tudunk róluk, honnan jöttek ide Turára. Még az asszisztenseknek sincs információjuk és fotó sem készült akkoriban itt a rendelőben az orvosokról. Az inspirációt egyébként Lukács Vili bácsi adta, amikor írt egyszer egy megemlékező cikket Főző József doktor úrról. Ez adta az ötletet, hogy az összes eddigi turai orvos élettörténetét összegyűjtöm, ami egy könyvbe jelenne meg, méltó emléket állítva ezzel részükre.

Az emlékek fontosak az ember életében, főleg amikor közeleg a szeretet ünnepe. Milyen emlékeik élnek az erdélyi és turai Karácsonyokról?

Régen Nagybányán, amikor a gyerek kicsik voltak egyik Karácson alkalmával vártuk Gyulát haza, de csak nem jött. Azt tudni kell, hogy abban az időben nem lehetett karácsonyfát kapni. Késő este lévén még mindig nem érkezett meg. Telefon sem volt még, hogy megkérdezzem, merre jár. A gyerekek várták az angyal érkezését. Egyszer csak csengetnek, a gyerekek szaladnak ajtót nyitni és ott állt az angyal - a kománk, Horváth Lajos kezében a karácsonyfával. Gyulával „beszerezték” a fát. Én sírógörcsöt kaptam. Feldíszítettük a fát, de nem találtam a csengőt, így Gyula fogott két villát, azt összeütötte, ez volt az angyalcseggünk. Így ünnepeltük meg a karácsonyt. Amikor Zilahon rezidensként háztömbben laktunk, körbe jártunk a barátokkal, ismerősökkel mindenkit és énekeltük a Csendes éjt négy szölamra. Amikor egy háztömbhöz értünk, mindenki kihajolt az ablakán, hallani akarta. Meghatóan szép, érzelmekkel teli Karácsonyaink voltak ezek. A turai első Karácsonyunk olyan gyors volt, hogy észre sem vettük, erre pontosan emlékszem - mondja Gyula - mert folyamatosan dolgoztunk, eleinte éjjel-nappal ügyeltünk egy hétig. Olyan karácsony is volt, hogy az ügyeletes sofőrrel csak annyira álltuk meg, hogy a fát megkántáltuk, azért, legyen egy kis karácsonyunk is. Mi még hagyományosan ünnepelünk és készülődünk, a fát megkántáljuk, de semmi különbség sincs Erdély és Tura tekintetében, hiszen mindkét helyen én csináltam mindent - nevet Ida.

Az évvége felé közeledve az érzelmek kerülnek előtérbe. Orvoscént sokszor megtapasztalták a születés örömét, de sokszor találkoztak véggel is. Önöknek mennyire nehéz az elengedés?

Minden betegünk elvesztésénél mi is belehalunk egy kicsit. Az elhalálozáskor a háziorvos lelkéből is meghal egy rész. Nehéz ezt feldolgozni a családnak és gyógyítóknak is egyaránt. **Számos szűrővizsgálatot szerveztek Turára, amivel sok betegséget időben el lehetett „csípni”. Az egyik ilyen szűrés, amit férfiak részére szerveztek az Ön életét is megváltoztatta!**

Tabu téma még ma is ez, a férfiak által nem igazán kedvelt - főleg az intimitása miatt - a prosztata vizsgálat. Az urológus

jött ide a rendelőbe, de a férfiak csak lassan szállingóztak. Akkor, mint orvos én is beálltam a sorba és megvizsgáltattam magamat, ekkor még semmi gondom nem volt. De meglepő eredmény született, miszerint minden harmadik férfinak prosztata problémái voltak. Három év múlva újra volt egy szűrővizsgálat, amire ismét elmentem ott derült ki a baj. 2010-ben megműtöttek, az operáció után nem sokkal a feleségem biztatására elkezdtem dolgozni. A szolgálati lakásból kiköltöztünk, 2012-től ingáztam Gödöllőre Turára. Sűrű időszak volt ez számunkra. A betegség legyőzéséhez kell egy nagyfokú elszántság, következetesség és alázat.

Hat év telt el azóta. Ez a betegség mennyire játszott szerepet abban, hogy a háziorvosi praxisukat feladják Turán?

Mi tovább dolgoztunk volna, ha nincs ez a betegség. Most mindketten nyugdíjasok vagyunk. Úgy érzem, hogy szabadságon vagyok és hétfőn megyek dolgozni. Egy átlagos napon 70-80 beteget láttunk el. Amikor például hazajöttünk a lányoméktól Manchesterből, az első rendelési napon 141 beteget láttunk el. Nagyon sokat segített ebben Sáfránné Szilágyi Marika az asszisztensünk. Rendkívül nagy munkabírással és tudással rendelkezik. Tura hiányzik természetesen. Elvarratlan szálak nincsenek. Az ottani barátságok megmaradtak. Sok jó ismerősünk van Turán, ezek közül ki kell emelni Bánszki Zoliékat, velük szoros barátságban vagyunk.

Nem akartak Turán letelepedni, nyugdíjas éveikre?

Szerettünk volna - kezd bele Ida - de az élet így hozta, hogy Gödöllőn lett házuk. Itt élünk a fiunkkal, Áronnal. A lányunk, Julcsi Angliába költözött a férjével. Ott születtek kint az unokáink, Dani három, Zsófi pedig két éves. Nem unatkozunk, bár hiányzik a gyógyítás. Sokat járunk haza Kolozsvárra, a barátokhoz, osztálytársaikhoz, színházba. Előtte pedig még éltek a szüleim, Gyulával minden szabadidőnkben ott voltunk ápolni őket. De ha kell, tüntetni is elmegyünk a magyarok érdekében. A közelmúltban az ellen tiltakoztunk, hogy Marosvásárhelyen a katolikus gimnáziumot meg akarják szüntetni. Előttünk mindenki egyenlő a kölcsönös tisztelettel együtt. Igaz, mi másodrendűek voltunk ott és másodrendűek voltunk itt is. Magyar voltam Romániában és román voltam Magyarországon. Nekem már itt van, az otthonom - folytatja Baka doktor. Bár igaz, amikor az ember közeledik a véghez, húzóúrk hazafelé.

Doktor úr bármennyire is nehéz volt az itteni beilleszkedés, az elvégzett munkáját elismerték és tisztelték!

Ez nem panaszkodás, de nem egyszerű kisebbségként élni Erdélyben vagy bárhol a világon. Természetesen kaptunk sok segítséget és támogatást is az önzetlen, jó lelkű emberektől. Szakmai munkásságomat, turai tevékenységemet 2002-ben „Pro sanitate” díjjal ismerték el az országban az elsők között és az erdélyi orvosok közül elsőként. Az akkori egészségügyi minisztertől Dr. Gógl Árpádtól vehettem át a díjat és emlékérmét. 2012-ben pedig Turáért Emlékérmét kaptam, nagy örömmre.

Az ember életében fontosak a visszajelezések, hogy jó útonjárt.

A hivatalos elismerések mellett - kezd bele Ida - fontosak az emberi észrevételek is. Én hivatalos elismerésről nem tudok beszámolni, de emberiről igen. Egy cigánytelepi hölgy azt mondta, nekem: Köszönöm, hogy emberként bánt velünk! Ebben a mondatban minden benne volt, rendkívül jól esett ez nekünk.

Közeledik a karácsony, a család együtt lesz a gödöllői otthonukban?

Negyven éve élünk együtt a férjemmel. A karácsony itthon lesz, sajnos unokák nélkül, hárman leszünk az esti vacsoránál. Töltött káposzta mindenképpen lesz az asztalon, kalácsot is készítek mazsolával kuglóf formában, és a fát is megkántáljuk erdélyi szokás szerint, karácsonyi énekekkel. Meggyújtjuk a gyertyákat, aztán elfűjük és megajándékozunk egymást.

Az év végén az ember számot vet a háta mögött hagyott óévéről és az újévre tekint a jó kívánságaival!

Mi azt kívánjuk, hogy legyen méltó utódunk Turának. Magunknak és Mindenkiünk kívánunk jó egészséget! A turaikat üdvözljük és Kellemes Karácsonyt és Boldog Új Évet Kívánunk!

Turán az ügyelet udvarára ültettem egy fűgefát, így marad utánam valami, amire majd emlékezhetnek az emberek, hogy egyszer élt itt orvos, akit úgy hívtak Baka Gyula.

Szénási József

Már várjuk az ünnepeket!

A kandalló a Park úti épület földszintjén található, Kiss Alexandra napközis nevelő, a szarvas pedig egy apuka keze munkája.

MARTINSTAG - Országos versenyen győztek tanulóink!

Az Országos Comenius Német Szövegértési Versenyt idén másodszor rendezték meg Székesfehérváron. Az idei verseny témája: Martinstag, azaz Márton nap volt. 193 diák, több mint 45 iskolából érkezett ezen a napon a Comenius Angol - Magyar Két Tanítású Nyelvű Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda meghívására. Míg a versengő diákok az olvasott és hallott szövegértés feladatait oldották meg, a kísérő tanárok számára módszertani előadást kínáltak a szervezők. A fogadó intézmény Szent Márton születésének 1700. évfordulója alkalmából karitatív gyűjtést szervezett, egy helyi szegény sorsú gyerekeket támogató civil egyesület javára, s a rendezvény keretében a meghívottak Márton napi lámpásokat készíthettek, így kapcsolódva az adományozókhoz.

Köles Bernadett megnyerte a versenyt! Petrovics Sári pedig a mezőny első harmadában végzett. Kiváló teljesítményükhöz, Jónás Sándorné felkészítő munkájához gratulálunk! Ez a nap azonban nem csak a versenyről szólt. A Márton napi lámpások fénye, a kapcsolódó kiállítás, a sok helyről érkezett diákok izgalma a versenyen, majd ennek feloldása az adományok átadásával, a fogadók örömeivel, igazi ünnepé varázsolta a napot.

Tankerületi teremlabdarúgó verseny

A felső tagozatosoknak 2016. 11. 8. és 9-én a Kartali Könyves Kálmán Általános Iskola rendezte a helyi sportcsarnokban ezt a versenyt, ahol mindkét korosztályunk az élmézőnyben végzett.

A III. korcsoportban 10 iskola szerepelt, amelyben éppen lemaradva a dobogóról a **4. helyen végeztünk** Aszód, Kartal és Iklad csapatai mögött. Sajnos az 1. és 2. hely elérésére nem volt esélyünk. A döntőbe került mindkét csapat nagyobb játékerőt képviselt. A 3. helyezés elérhető lett volna, de a mérkőzés döntetlenül végződött Ikladdal, majd ezt követően alulmaradtunk a büntetőrúgásban, így lettünk 4. helyezettek. A csapat tagjai voltak ezen a napon: Sára Péter, Szilágyi Ákos, Barabás Máté, Ancsa Botond, Tellér Dávid, Barsi Mihály, Kürti Tamás, Gliva Krisztián, Ledniczky Dániel

A IV. korcsoportban 7 iskola küldte el csapatát. Itt ezüstérmes lett a Tóth-Máté Tamás, Sallai Gergely, Szilágyi Szabolcs, Bilisánczki Márk, Gólya Ádám, Radics Lóránt, Bangó Béla, Zadravec Tamás, Virág Tibor és Vidák Pál alkotta csapatunk. Az 1. helyezésre is volt esélyünk, de a döntő mérkőzés 1-1-re végződött Kartallal, majd ezt követően alulmaradtunk a büntetőrúgásban, így **2. helyezettek lettünk** a helyi csapat mögött. Gratulálunk a résztvevőknek és köszönjük a szülők utazásban nyújtott segítségét!

Tóth M. Imre

Iskolánk elnyerte az **ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA** címet! A cím azon nevelési-oktatási intézmények elismerése, amelyek intézményi keretek között átgondoltan, rendszerszerűen és mindennapi gyakorlatként foglalkoznak a környezettudatossággal, a fenntarthatóságra neveléssel, a környezeti-, és egészségneveléssel, s az elmúlt 2*3 éves időszakban már Ökoiskolaként működött.

A Digitális Esély 2016 pályázatán értékelték a Turai Tanulókért Alapítvány projektjét, így újabb két év adatforgalmat nyertünk 5 táblagépre, s vele a tanteremből kiszabadult tanulás lehetőségét, olvasásfejlesztést célzó projektet valósíthatunk meg a negyedik évfolyam két osztályában, honismereti programot a nyolcadikban és folytatódik a Digitális Tankör programja.

Pályázatunkat 1.051.160 Ft értékben támogatja az SAP.

Versenyeink, eredményeink:

angol: Hatvani Bajza József Gimnázium és Szakgimnázium; **Living Language Competition 2016**

Unger Anna 8.c 1. hely, Bangó Enikő 8.c 3. hely, Köles Bernadett Andrea 8.c 6. hely, Bankó Domonkos Bence 8.b 7. hely, Király Eszter 8.c 8. hely, Földes Lilla 8.c 9. hely, Csörgei Andrea 8.c 14. hely. Felkészítő tanár: Maczkóné Fehér Ildikó. Gratulálunk tanulóinknak és köszönjük Ildikónak a felkészítést!

kémia: VSZC Madách Imre Szakgimnáziuma, Szakképzőiskolája és Kollégiuma által szervezett **Justus von Liebig kémiaversenyen** iskolánkat Köles Bernadett Andrea, Bankó Domonkos Bence és Tóth-Máté Tamás 8. b osztályos tanulók képviselték. Felkészítő tanár: Demeter Dóra. Gratulálunk a versenyzőknek és köszönjük a felkészítést!

III. korcsoport
IV. korcsoport

Remek báli hangulatban

Hagyományainkhoz híven, november végén ismét megrendezésre került a Turai Tanulókért Alapítvány jótékonysági bálja, amit Tusor Erzsébet kuratóriumi elnök, a Hevesy György Általános Iskola igazgatója nyitott meg. Kiemelte a társadalmi összefogás hasznosságát, melynek aktuális célja a Hevesy úti épület udvari burkolatának cseréje, illetve az aszfaltos sportpálya rehabilitációja. Az est fővédnöke Szendrei Ferenc, Tura város polgármestere beszédében kitért a város és az iskola kapcsolatának fontosságára. Ezután Sándor-Kis Anita vezetésével a Világi Női Kar, mely kiegészült kollégákkal, diákokkal, magával ragadó dallamokkal szórakoztatta a közönséget. A remek báli hangulatot Edvi Lajos biztosította.

Ezúton szeretnénk megköszönni támogatását azon szülőknek, kollégáknak, magánszemélyeknek, vállalkozóknak, akik tombola és pénzfelajánlásukkal, szervező munkájukkal hozzájárultak céljaink megvalósításához. Külön köszönet illeti a szülői munkaközösség tagjait.

A tombola, a pártolójegyek, a felajánlások együttes összege: 1 175 000 Ft

Következő évi bálunkat 2017. november 25-én a báli közönség jelentős többségének szavazata alapján latin stílus jegyében tervezzük megrendezni.

Szeretettel várunk mindenkit!

Fotó: Csilla Fotó

Pénzfelajánlások:

Szendrei Ferenc polgármester, Naxel Hungary KFT., Bertók Béla, Sára István, Sára Péter, Lévai Ferenc, Dr. Lévai Mária, Lévai Gabriella, Kovács Zsolt, Kurucz Mihály, Demény Éterem, Marcsi falatozó, GEOVITEK Kft., FENYŐPELLET, Bácskai Elemér, 2 EZERMESTER HUNGARY KFT, Szélyes Józsefné, FLAMINGÓ PRESSZÓ, ELMOTECH KFT, SULC-KER KFT virág és ajándék, Király Elek e.v., Horváth Zoltán, Mészáros Attila, Seres László, TURAMETÁL BT., KÉK PÁFRÁNY VIRÁGBOLT, KURUCZ MIHÁLY, TOMI PC, Virgancz festékbolt, AQUA FONTIS PATIKA KFT., Diós István GRAFIT papírbolt, Hubert Lászlóné, Friss Cipó Plusz Kft., Galga Coop Zrt., Kuthy Csaba, SM MINERÁL KFT., TIM SPORT, TURATILLA, Szaszko Józsefné

Tombola felajánlások:

Szent András Dombi Vadásztársaság, Szendrei Ferencné, Demény Éterem, Marcsi Falatozó, Diós István GRAFIT papírbolt, Pepita Pont, MILLA 96 BT., Póló Üzletház, Tamás Patika, Mariann angol ruha, SWING Kisáruház, MÁRVÁNY CSEMPEBOLT, Rőfös méterárú és lakástextil, SZILKA 2004 BT., Kedvencek Boltja, VEGYESKE ÉLELMISZER, ORCHIDEA ILLATSZER, UNI VILL VILAMOSSÁGI SZAKÜZLET, Kinai Bolt, Fürdőszoba textil Kft., Pusztai István kereskedő, MINT A TÖBBI EMBER ALAPÍTVÁNY, Király Cukrászda Tura, Ifj. Zagoni Szabó István, FRISS CIPÓ PLUSZ KFT., KRISZTINA ÉS TÁRSÁKFT., TIM SPORT, Kis Tamásné Szvetlána, SZILKA 2004 BT., OZIRISZ KFT., KEDVENC J&M KFT., HÜGLI KFT. Cimbaband, TILLA tisztító és illatszert, Sára Péter, SPAR, Csilla Fotó, Ruhavilág Női Divat, Szaszko Gábor, MIKROFON Zeneiskola Turai Tagozata nevében Nyitrai Erika és Tóth-Sebes Péter

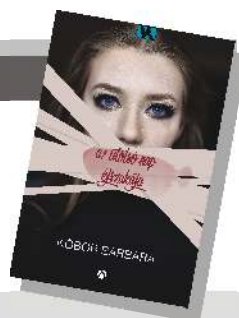
Kézben tartott ötlet

BESZÉLGETÉS TÓTH-ZSIGA BORBÁLA DEBÜTÁLÓ ÍRÓNŐVEL

A szemfüles olvasók Turai Hírlap könyvajánló rovatában már találkozhattak Kóbor Barbara - Az utolsó nap éjszakája című regényével.

Kóbor Barbara. Ismerős Önöknek ez a név? Szomszéd? Utcabeli? Iskola-társ? Melyik családhoz tartozik? Ki fia-lánya? Lázasan kutathatunk emlékeink, rég látott ismerőseink között, bújhatjuk az internet archívumát, mégsem fogunk semmi arra vonatkozó információt találni, hogy ki is ez a turai származású Kóbor Barbara.

Tóth-Zsiga Borbála neve már ismerősen cseng a turai füleknek. Az életvidám, jó kedélyű, mosolygós, debütáló írónővel szinte felüdülés volt beszélgetni. Interjúm első pillanataiban fény derült a Kóbor Barbara név titkára, Bori mosolyogva tájékoztató, hogy nem álneven ír, nem elbújni akart, ez inkább egy brand - egy márkanév, a kiadóval közösen kitalált marketing eszköz, hiszen a könyv megszületésének történetében nem Tóth-Zsiga Borbála a főszereplő, hanem maga a regény. Ismerjük meg Borit, aki örömmel vállalta az interjút.

Turáról indultál utadra.

Apukám révén már dédszüleim is itt éltek. A művelődési ház mögötti utcában volt egy régi hosszú házuk. Nagymamát sajnos nem ismertem, nagypapám sokáig velünk volt. Egy testvérem van, édesanyám a Mint a Többi Ember Alapítvány vezetője. 19-20 évesen kerültem el Turáról a tanulmányaim miatt, pszichológiát végeztem. Jelenleg teljes állásban dolgozom egy cégszoportnál operatív vezetőként. Első időmben nagyon ritkán jöttem haza, férjemmel és fiammal 5-6 éve járunk sűrűbben. A fiam is nagyon szereti a vidéki környezetet, 12 éves lesz. Nagyon zajos, sűrű környéken lakunk Pesten, azért is jövünk Turára, amikor csak lehet. Szinte az egész nyarat itt töltjük, télen pedig hétvégeinként jövünk.

Milyen könyveken nevelkedtél?

Anyu könyvtárban dolgozott a könyvesbolt előtt és - nem emlékszem már pontosan, de talán olvasni is a könyvtárban tanultam meg. Rengeteg mindent olvastam a felnőtt részen is, főként krimiket. Voltak korszakaim, Agatha Christie, francia krimi szerzők írásai, Albatrosz könyvek, Fehér Klárát nagyon szerettem régebben, Szabó Magda írásait pár éve újraolvastam. Jelenleg kortárs szerzőktől is olvasok, pl. a Holtágot Hartay Csabától. Mindközül talán Szabó Magdát emelném ki, az Ajtó című regényét mai napig szívesen veszem elő. Nem olvasok annyit, amióta többet írok.

Próbálgattad már korábban is a szárnnyaidat?

A Park úti általános iskolában Tóthné Ili néni volt a tanítóm. Az elmúlt sok év alatt is mindig kérdezgetett, hogy írok-e valamit, mert ő úgy szerette olvasni a fogalmazásaimat, ő biztató, hogy írjak. Gyerekként ismertem meg, hiszen a tanítóm volt, de a mai napig jó kapcsolatban vagyunk.

Novellákat, kapcsolgyezéseket írtam többet, ezek felkerültek a netre. A novellaírás valójában egy ugródeszka. Rövidebb elbeszéléseket, történeteket, már régóta írok, de egy ilyen dolog elég kudarcos tud lenni. Az ember próbál lehetőségeket találni, hogy publikálják, szert tegessen némi ismertségre. Elküldi egy csomó helyre, csomó pályázatra és vár. A legtöbb helyről nem is válaszolnak semmit, vagy sok pályázati kiírásnál a követelmények sem egyértelműek. Nekem 2013-14-ben sikerült díjat nyernem, Rácz Zsuzsa író pályázatán különdíjat kaptam. Ez adott egy plusz motivációt, hogy befejezzem a regényt. Korábban kezdtem, többször félbehagytam, fiókban pihent, és 2015 elejére sikerült befejezni.

Az íráson kívül míveltél szívesen a szabadidődet? Van hobbid?

Talán a kertészkedés. Nagyon szerettem kertészkedni, ez is egy jó ok volt, hogy miért jövünk vissza Turára egyre sűrűbben. Itthon nagy kertünk van, szépen rendbe tettem, múltkor pl. gyümölcsfákat ültettem. Van kutyánk is, ő is szeret kertészkedni, szóval meg kell gondolni, hogy mit és hogyan csináljak. A szomszéd portákon háziállatok, a közelben erdős

rész, szóval jó helyen vagyunk. Sétálunk a Galga parton a kutyával, nézzük a gólyákat, gombát szedünk, élünk. Szívesen emlékszem vissza a Galga Expedíciós élményeimre is. Nekem jó volt itt felnőni. A fiamnak is sokkal több önállósága, szabadsága van. Pesten még gyalog sem megy egyedül sehova, itt biciklizik, barátai lettek, eljárnak ide-oda. Sokkal lassabb és nyugodtabb itt az élet, mint a fővárosban, jó a levegő is. Hiányzott a természet közelsége. 20 év fővárosi lét után az ember megtanulja értékelni a vidéki gyermekkort és újragondolja a dolgok fontossági sorrendjét.

Ilyenkor az ember lánya leül és kikapcsolódásként megír egy nehéz műfajú regényt?

Tulajdonképpen igen. Az írás kicsit kikapcsolódás is. Nem olyan, mint mondjuk a költészet, a versírás. Ha megvan az ihlet és megvannak a szereplők, akkor le kell ülni és nagyon sok időt rászánni. Alapvetően a kreatív része nem olyan sok, de jól szavakba, mondatokba önteni, amit kitaláltál, ötször annyi idő. Szokták kérdezni, hogy nehéz-e könyvet írni. Nekem erre az a válaszom, hogy egyrészt azon gondolkodom, hogy amit leírtam, jól sikerült-e mint szöveg, vagy nem. Másrészt vajon megérti-e az, aki úgy veszi a kezébe, hogy fogalma sincs a történetről. Ugyanazt érti-e ő is, mint amit én elképzeltem és megpróbáltam megfogalmazni? Túlmagyarázom-e, vagy alulmagyarázom? De a legnehezebb úgy motiválnak lenni, hogy nem is tudod, hogy az életben bárki a kezébe fogja-e venni. Többször azért is tettem félre, mert nem éreztem, hogy érdekes lehet bárkinek is. A különdíj adott egy plusz motivációt, hogy folytassam. Rácz Zsuzsa eljött egyébként a könyvbemutatómra is, el is olvasta a könyvet.

Hogy állt össze a történet? Mi volt az alapötlet?

Az alapötlet kipattan az ember fejéből. Nem a szereplők formálódtak elsőként, hanem maga az esemény, itt például az elrablás, utána találtam ki a szereplőket. Sokáig azt sem tudtam biztosan, hogy mi lesz a befejezés. A történet váza megvolt, nagyjából tudtam, hogyan épül fel a regény szerkezete, de nagyon sok minden menet közben formálódik, alakul. Az én esetemben hosszabb folyamatról, évekről beszélünk. A szabadidőmnek csak kis részében foglalkoztam a regénnyel, hiszen főállásban dolgozom. Ha a nettó időt nézem, 6-8 hónapra saccolom. A hosszára nyúlt idő is közrejátszik a cselekmény alakulásában, hiszen közben íróként engem is ér egy csomó élmény. Elkezdek egy szereplőt, aki menet közben formálódik, érlelődik az engem ért benyomások hatására.

Pszichológusi ismereteidet sikerült kamatoztatni?

Lélektani krimikben fontos, hogy jól le tudj írni az elképzelt cselekményt, vagy éppen hogy mi jár a szereplő fejében. Ezek a történetek attól ilyen ütősek, hogy nagyon nyomoztatók. A pszichológiai ismereteim sokat segítettek abban, hogy jól le tudjak írni torz személyiségű, szélsőséges karaktereket is.

könyvbemutató Demcsák Zsuzsával

Rácz Zsuzsa író is eljött a bemutatóra

Nem ijedtél meg időnként a saját szereplőidtől?

A szereplőktől nem, de a helyzetektől, amiket megteremtettem - például egy gyilkossági helyszíntől - megijedtem.

Magyarországra hoztad első ízben a krimi alműfaját, a „domestic noir”-t. Tudatos volt a választás?

Nem volt tudatos. Korábban kezdtem a krimi írní, mint ahogy ez a műfaj bejött, de valahogy ráillett. Népszerű hasonló művek például a Holtodiglan és a Lány a vonaton. Óriási a verseny a krimi, thriller és ehhez hasonló stílusú regények piacán, a felkapott szerzők pár év alatt 10-15 regényt is megírnak.

Hogy sikerült kiadót találni?

Elsőre sikerült, aminek nagyon örültem, majd hirtelen felpörögtek az események. Sosem voltam még nyomdában, nem dolgoztam grafikussal, tördelővel, nem ismertem a folyamatot. Nagyon sok ember kellett ahhoz, hogy a formázatlan A4-es lapokból kézbe fogható könyv legyen. 2016. augusztus végén jelent meg a könyv.

Abból a szempontból nehéz a dolgom, hogy nagyon meg kell támogatnom szerzőként is. Azt hittem, hogy ha készen vagyok, leteszem a tollat és elkezdek írni valami mást. Augusztusban rájöttem, az kell, hogy továbbra is nagyon sokat foglalkozzak vele. Nem szeretek szerepelni, de egyből hívtak, hogy mikor legyen a könyvbemutató. Nem az volt a kérdés, hogy szeretnék-e könyvbemutatót, hanem az, hogy mikor legyen. Most a könyv menedzselésével telnek a heteim, hónapjaim. Semmi

nem adja el magát, egy könyv sem, főleg egy ismeretlen szerző első könyve. Könyvbemutató, rádió és tv interjúk, menni kell. Erre a részre egyáltalán nem voltam felkészülve. A szereplésre sem, és arra sem, hogy a megjelenés óta akarnak tőlem mást is olvasni. Rendbe kellett tennem a blogot, ide-oda feltöltött írásaimat rendbe szedni, feltölteni, Facebook oldalt létrehozni és oda is napi rendszerességgel posztolni. Segít a kiadó is, de írni nem tudnak helyettem. Szerencsém van a kiadóval ebből a szempontból is, nagyon lelkes és jó a marketing csapatuk, mindenkinek szívügye a könyv - nem csak az enyém, hanem minden általuk kiadott könyv.

A következő regény összeállt már a fejedben?

Több mindent elkezdtem, de a marketingmunka most kicsit visszafogott. Regény és elbeszélés terveim is vannak. Egy éven belül az új regényemet szeretném a kezemen fogni.

Gratulálók első, kézben tartott könyvedhez, remélem, kellően felcsigáztuk az izgalmas krimikért rajongó olvasóinkat is. Hol lehet beszerezni Kóbor Barbara - Az utolsó nap éjszakája című könyvét?

A turai könyvtárból kölcsönözhető, édesanyám üzletében pedig meg lehet vásárolni a könyvet - ott dedikálva, ha kéri - ez a legegyszerűbb. (Könyv és Kreatív Hobby, Tura, Dózsa György u. 9. - a művelődési ház mögött.) Aki nem mozdul ki, vagy nem turai, annak a legjobb a www.lira.hu-ról megrendelni és pár napon belül kiszállítják.

T.A.

Az Őszirozsa Nyugdíjas Egyesület élete

November elején a következő meghívót kapták az egyesület tagjai: Szeretettel meghívunk **2016. november 12-én 13 órakor** a Turai Őszirozsa Nyugdíjas Egyesület nyugdíjas házában tartandó **„mindenki névnapja” és a „fiúk napja”** rendezvényünkre, ahol vendégeink lesznek a Kartali nyugdíjasok.

Évek óta hagyománnyá vált, hogy egy kis ünnepség keretében közösen megünnepeljük a „fiúkat” és „mindenki” névnapját. Az egyesület vezetősége összetartozás erősítéséért mindent elkövet, ami jól láthatóan boldoggá teszi a rendezvényekre eljáró időseket. Így volt ez november 12-én is. Nagy előkészület előzte meg az ese-

ményt. Előző nap a tagok kitakarították a rendezvény helységeit és megterítették az egyszerű ebédhez. November 12-én kora reggel beindult munka az egyesületi ház konyháján. Készült az „egytálétel”. Lassan gyülekezni kezdtek a tagok és megérkeztek a vendégek is. Hát ilyenkor nagyon szeretnénk tologatni a vendégváró helység falait, hogy mindenki kényelmesen beférjen. Mint tudjuk, sok jó ember elfér együtt. Ezen a napon is a létszámunk meghaladta a nyolcvan főt. Az ünnepség elején Marinka Sándorné elnök köszöntötte a vendégeinket és a megjelent tagokat. A vendégek megköszönték a meghívást és egy szép kis dallal, és verssel köszöntötték az ünne-

peltéket. A tagok közül néhányan fiatalos fúrgességgel feltálták az ebédet. Ebéd után az egyesület elnöke köszöntötte az ünnepeltek és kiosztották a csekély kis ajándékot, majd az idősek jóízű csevegésétől hangos teremben Molnár Misi a „húrokba csapott”. Megkezdődött a mulatozás. A körös-körül mosolygó beszélgető, a középben táncoló idősek egy napra elfelejtették magányukat, gondjaikat. Köszönjük az önkormányzat és az egyesület vezetőinek, hogy mindezt a kikapcsolódási lehetőséget biztosítani tudják a „szép-korúaknak”.

Cikk és fotó: Tóth-Antal Istvánné

Elmúlt egy év...

Lassan itt az év vége, számot vetünk az eltelt időszakkal. Így tesznek most a Turai Komédiások és az Egyező Néptáncsoport vezetői is.

Diligens Károlyné, Jutka néni a Turai Komédiások elmúlt időszakába kalauzolt minket. Milyen darabbal bővült a Turai Komédiások repertoárja idén és merre játszották?

Általában egy színdarabot szoktunk minden évben fel dolgozni. Az idén Ray Cooney: *Család ellen nincs orvosság* című darabját adtuk elő, ezzel voltunk szomszédolni. Elsőként Boldogon, mert most már évek óta meghívnak minket a falunapra, bár még alig voltunk készen. Tehát tulajdonképpen a premier ott volt. Utána Turán volt két előadás, és nem akarok dicsekedni, de szinte mindenhol teltházzal fogadtak minket. Aztán Dányban voltunk, majd Galgahévízen, Vácszentlászlón és utoljára Kartalton. Tervezzük, hogy egyszer még Turán előadjuk. Így szeretnénk egy kis támogatáshoz jutni, hogy a bevételből a nyári csapatepítő táborunkat meg tudjuk tartani. Ez februárban vagy márciusban lesz. Az a helyzet, hogy nagyon nehéz összehozni a dátumokat, mert ilyen szempontból nagyon problémás egy felnőtt csapat: munkahelyek, magánéleti dolgok, babák születnek, lagzik, házasságok köttenek, válások még hál' Istennek nincsenek. Most is volt két olyan szereplő, aki sajnos nem tudott részt venni az előadáson. Ilyenkor ugye jött a sakk, hogy ha most az egyik szerepből átteszem XY-t ide; akkor az ő szerepére kit fogok betenni. Húsz aktív tagunk van jelenleg, de vannak passzív tagok is. Ebben az évben pedig két karizmatikus ember is eltávozott a csapatból és ők nagyon hiányoztak nekem. Kicsit aggódtam is, hogyan fog sikerülni nélkülük a dolog, de már sok ilyen karizmatikus ember távozott a csoportból. Igazából nem is annyira a szerepek miatt hiányoztak nekem, hanem mint emberek. Mert ez egy csapat és az, hogy kik az összetevői, nagyon meghatározó: ha ilyen keményebb karakterek a csapat tagjai, akkor az a csapat életére is nagyon nagy befolyással van. A hiányuk egyfajta vákuumot idéz elő egy darabig. Aztán jön az a mondas, hogy mindenki pótolható... Most ez a vígjáték volt soron, egy nagyon jó forgatókönyvvel. Nagyon sokat dolgoztunk rajta és meg kell, hogy mondjam, nagyon át szoktuk dolgozni ezeket a színdarabokat. Egy kicsit a mi amatőrségünket pótoljuk ezzel. Nem úgy kell elképzelni, mint egy igazi profi színdarabot. Én tanár vagyok és nem rendező, így nekem az az elsődleges, hogy mindenkinek legyen szerepe. Az új színdarabunk is kilenc szereplős, és töröm a fejem, hogyan lehetne megoldani, hogy mindenki szerephez jusson. Úgy gondolom, hogy a zene az, ami hozzá tartozik ahhoz a varázslathoz, amit színháznak hívnak, mert összeköti az embereket. A szöveg nem mindig. Ahhoz kell valamilyen érdeklődés. A zene viszont az érzelmekre ható eszköz, ami bárkit össze tud hozni. Ezért minden színdarabot kitöltünk zenével. Ehhez táncosok is kellenek, mozgás is kell. Hál' Istennek Regina lányom nagyon specializálódott a mozgások felé, így ő szokta mostanában a koreográfiákat is megcsinálni. Jeleneteket is szoktunk csinálni a táncok elé, amit valamilyen módon beillesztünk a színdarabba. Így mindenki szerepel és mindenki jól érzi magát.

Kik dolgoznak a háttérben még Reginán és Jutka nénin kívül?

Van egy olyan háttéremberünk, akiről csak szuperlatívuszokban lehet beszélni. Még valamikor 1996-ban - amikor a Kölyök című darabot játszottuk - jelentkezett Lukács Gábor. Ő szintén nem színházi ember, de mivel korábban a Vígszínházban már díszletes volt, felajánlotta, hogy segít nekünk a díszletet a darabhoz megcsinálni. Attól kezdve ő egy olyan háttérember, aki nagyon nem szeret előtérbe kerülni, de nagyon-nagyon szép, szinte profi díszleteket készít nekünk. Gábor, aki főállású győgszerész, már többször mondta, hogy nagyon elfoglalt a munkája miatt. Egyre kevesebb szabadideje van, mert egyre több feladatot bízunk rá. Gondolom abban is ugyanolyan precíz és alapos, ez az oka, amiért mi sem szeretnénk őt elengedni. Őt például

hatvanonline.hu

nem lehet pótolni, az biztos. Tehát ő az, aki állandó ember. Pászti Vili szokta a technikát készíteni, de ez annyira nem stabil dolog. Korábban az egyik vejem, Linda férje Kuthi Balázs volt a mi hangtechnikusunk, de a munkahelye miatt ő is nagyon elfoglalt. Így az utóbbi időben Pászti Vili és fia Pászti Ádám voltak a hang- illetve fénytechnikusok. Illetve ott van a művelődési ház a háttérben, akik fűtenek ránk, helyet adnak.

Voltak olyanok, akik ebben az évben elmentek, de ettől függetlenül sikeresnek lehet mondani ezt az évet, vagy minden évet sikeresnek lehet mondani valamilyen szempontból?

Ez nagyon jó kérdés, mert megmondom őszintén, hogy engem maga a bemutatás nem annyira motivál. Az, hogy ebből ez lett, sokszor el is gondolkodom. Hogyan lehet az, hogy minket most már ennyi helyre hívnak. Volt olyan hely, ahol 260 szék volt és nem volt elég. A szomszéd faluból kellett még 60-at kérniük. Sokszor elcsodálkozom ezen, mert nekem inkább az a siker, hogy van egy csapat és van egy hely, ahol csapatmunkát tudnak végezni. Mert nem úgy működik, hogy én megmondom, hogy te ideálssz, te meg majd ezt mondod vagy így mozogsz. Szó nincs erről! Mi körbe ülünk, megbeszéljük a karaktereket. A tagok egymásnak segítenek, megmutatják a fiatalabbaknak, hogyan csinálják. Így ez egy igazi közös munka. Nekem például ez az izgalom benne. Eredetileg arról volt szó, hogy megnézzük milyen érdekes, hogy egy ember a magánéletben teljesen visszafogott, befelé forduló, felmegy a színpadra és látom rajta a változást. Az, hogy ez érdekel olyan embereket is, akik ennek nem részei, egy nagyon jó dolog. Így úgy érzem én is, hogy van értelme, mert azokat is vonzza, akik nincsenek a színpadon. Igen, ilyen szempontból valóban sikeres volt az év, hiszen két olyan településen is voltunk, ahol korábban nem.

December végéig bezárólag lesz még fellépés?

December 18-án lesz az évszázó műsor, ahol azokat a zenés betéteket fogjuk összefűzni, amiket ebbe a színdarabba megtanultunk. Az Irigy Hónaljmirigy zenéire készülték - mivel ez egy vígjáték. Így próbáltuk beilleszteni a különböző karakterekbe ezeket a zeneszámokat. Ez is mindig nagy kihívás. Volt már Szenes Iván, volt már Budapest Bár. Most például az 1970-es évek színdarabjára gondoltunk, ezért most azon gondolkodunk, hogy milyen zene lenne, ami stílusában ide illik, ami beilleszthető. Nagyon sok szempontot kell figyelembe venni, de szerencsére nagyon sok kreatív ember van ebben a csapatban. Olyan ötletek jönnek időnként, hogy semmi mást nem kell csinálnom, mint az egyiket elvetem, a másikat megtartom. Tényleg csak megfelelő ízlés kell tulajdonképpen hozzá. Akkor lehet az ötleteket rangsorolni és kipróbálni, hogy működik, vagy nem működik.

Jövőre lehet már tudni a konkrét tervet vagy ez maradjon meglepetés?

Kabálából inkább azt gondolom, hogy nem beszéllek róla. Igazából nem tudni még, hogy végig tudjuk-e vinni; mi lesz, hogy lesz. Megvan már a darab, már az első tánc is megszületett hozzá. Mondtam a csapattagoknak, hogy most castingolni fogunk - jót mosolyogtak rajta. Ilyenkor a szerepek kialakítása folyik, mert én mindig eldöntöm a szereposztást és ők mindig rácsófolnak, mindig megdöntik. Nem úgy van, hogy én kijelölöm, hanem aki jobban csinálja, az kapja meg a szerepet. Most különböző jeleneteket csinálunk a színdarabból és a legalkalmasabb ember fogja a megfelelő szerepet eljátszani. Hiába akarok olyat

ráterőszakolni valakire, ami nincs meg benne belül, mert azt nem tudja eljátszani. Ezek a dolgok nekem megint csodák, hogy mit lehet kihozni a személyiségjegyekből, mire lehet építeni és mire nem.

Körülbelül mikor lesz a következő bemutató?

Június elejére a Boldogi búcsúra megpróbáljuk összehozni, de megint van egy újításunk, amiről nem beszélek, mert egy elég vad ötlet jutott eszembe azzal kapcsolatban, hogy hogyan oldjuk meg a sok szerepet. Egyáltalán nem biztos, hogy bejön, de más lesz egy kicsit, mint az eddigiek. Ha összejön.

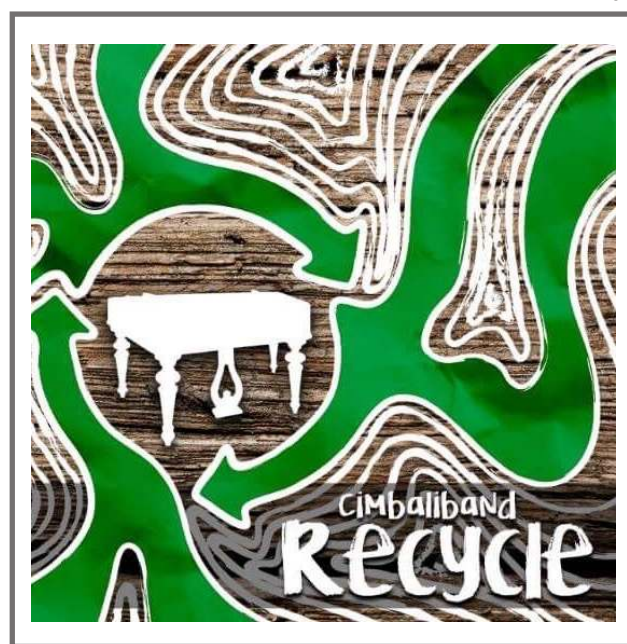
-btm-

Bezöldült a Cimbaliband!

Itt az ideje zöldre váltani! Ez a jelmondata a Cimbaliband zenekar új lemezének, mely a Recycle vagyis az újrahasznosítás címet viseli, borítóján az eddig megszokott behajtott tilos cimbalom helyett most a zöld nyilas újrahasznosítás ábra díszel a már jól ismert vezérhangszerrel a középpontban. A 11 számot tartalmazó új album igazi életigenlős, örömteli Cimbaliband stílusú dalokat tartalmaz, melyeken hol nagyon, hol kevésbé érződnek át a népzenei alapok. A szerzemények témái egy-egy hétköznapi hőst vagy élethelyzetet tárnak elénk, szó van a pesti bringásokról, a betyárokról, Marika nénikről és helyet kap a dalszövegekben a népdalok legfőbb témája a boldog és boldogtalan szerelem, a szakítás és a megcsalás vagy egyszerűen csak egy olyan profán imádat is, mint a kávé szeretete.

A 10 éves zenekar 9. nagylemeze csillogtatlanul Cimbalibandesre sikeredett, de ezzel együtt azonban új elemekkel is bővült, hiszen az elmúlt időszakban nagy átalakuláson ment át a csapat, az új tagok pedig friss áramlatokkal gazdagították a zenei összhangot. A szerepcserékben kiváltképp megemlítendő az énekesnő posztján történt változás. Az eddig is nagy rajongótáborral rendelkező Danics Dórát évekként ezelőtt személyesen úgy ismerte meg a zenekar, hogy egy nagyrendezvényen kiderült, az énekesnő telefonos csengőhangja egy Cimbaliband sláger. Már akkor szó esett a közös munkáról a 2013-as X Faktor győztessel. Azóta már az új lemezen is az ő hangját lehet hallani, és olyan oldaláról ismerheti meg a közönség, amit csak a Cimbalibanddal együtt mutat meg. Személyesen is meggyőződhetünk arról, milyen jól illeszkedik a világzenei környezetben a könnyűzenéből ismert énekesnő a fesztiváljáró zenekar koncertjein. Szóval, mindenkinek ajánljuk, hogy CD és kazettavásárlásra fel! Ez nem elírás, a Recycle korlátozott számban kazettán is elérhető, amíg a készlet tart!

cb

Unger Balázs, a zenekar vezetője arról tájékoztatta munkatársunkat, hogy az új album lapunk megjelenésének időpontjában már a turai könyvtárban is megvásárolható lesz.

-btm-

Fotó: Csilla Fotó

Évadzárás Egyező módra

BESZÉLGETÉS MOSÓCZI LÍVIAVAL

Merre jártatok az elmúlt évben?

A múlt tanévben fontos fellépés volt a Gödi Regionális Találkozó, valamint a turai helyi rendezvények közül mindig kellemes élmény a Galgamenti Népművészeti Fesztivál és a Bárdos Zenei Hetek turai rendezvénye. A nyár közepén a jászberényi Csángó Fesztiválon is szépen szerepeltek a gyerekek. Az őszi nagy kihívás volt közreműködni a felnőtt csoport szüreti szokásokat feldolgozó műsorában a MüPában. Rengeteget fejlődtek, sok-sok tapasztalattal gazdagodtak a gyerekek, és csodás élmény volt ilyen közegben, ilyen körülmények között fellépni.

Milyen fontos esemény történt veletek?

Az őszi egy remekül sikerült családi nap keretein belül nevet adtunk a táncgyűttesnek, hogy ne csak mindig a Viganó Művészeti Iskola turai csoportja legyünk, hanem találjunk egy olyan nevet, ami kötődik Turához és még a néptánchoz is kapcsolódik. Seres Tündinek jutott eszébe az „Egyező” név, mely a Turán gyűjtött lassú páros tánc jellegzetes elnevezése. Nekünk egyből megtetszett, mert az összes patak, folyó, vizelet-darab stb. elnevezések már foglaltak voltak. A névadás azért fontos, mert a gyermekek hovatartozását erősíti, mindjárt személyesebb lesz a kapcsolat, ha elnevezzük magunkat és erősítjük a táncos gyerekekben az egyezős „tagság” létfontosságát.

Mire készültök még idén?

Még két karácsonyi fellépésünk lesz, az egyik december 11-én a Csúrdöngölő Alkotóház Luca napi rendezvényén, valamint december 18-án a Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár évzáró műsorán.

Hogyan értékeled az elmúlt évet?

Nagyon mozgalmas és tartalmas év volt a csoport szempontjából. Egyre többet lépünk fel városunkon kívül is, és ez nagyon sok tapasztalattal gazdagítja a gyerekeket. Közösség összetartó, összekovácsoló ereje van, mert egymásra vagyunk utalva, figyelniük kell egymásra, segíteni kell egymásnak stb. Ezen kívül bátran fel kell találni magunkat az idegen környezetben is. A gyerekek egyre ügyesebbek, egyre felelősségteljesebbek. Az őszi érkezett új gyerkőcöknek nagyon örülünk, ügyesen tanulják az alapmozdulatokat, és a régebbi táncosok szeretettel fogadják őket, ezért a beilleszkedésük is sokkal könnyebb.

Gondolatok az alázatosságról Karácsony környékén

A Szentírás karácsonyi evangéliumi részében azt olvassuk, hogy Jézus betlehemi születése után angyalok viték hírül a pásztoroknak az örömhírt.

Elgondolkoztam, hogy miért éppen a pásztoroknak? Ezeket a gondolatokat szeretném megosztani Önökkel.

Ha egy családban gyermek születik, akkor először a legközelebbieket értesítik. Azokat, akik idegeskedve téblábolnak a telefon mellett, vagy akik izgatottságukban nem tudják lehunyni a szemüket. A boldog édes-apa - főlocsúdvá az örömmámorból - a legközelebbi rokonoknak jelenti a nagy családi eseményt. És ő az, aki megbeszéli a plébánossal a kis „pogány” jövevény keresztelését. Majd siet, hogy közölje az eseményt a helybeli hatóságokkal. A ragyogó hír a fény sebességével terjed. Hamarosan megjelennek a rokonok, szomszédok, barátok, ismerősök... mindannyian ajándékkal, jókívánsággal, ezeregy tanáccsal. Mindenki lelkesedve hajol a kiságy fölé, csodálkoznak és vitatkoznak, mert nem tudnak megegyezni, hogy vajon a kis jövevény az édes-apjára, vagy az édesanyjára hasonlít. **Így történik ez, ha világra jön egy ember...**

Az **Istenember születésekor** az örömteli eseményről szintén a legközelebbieket értesítették. Isten még azon az éjszakán elküldte angyalát. A hírt azonban nem József vagy Mária rokonainak szánták. Nem is valakinek a barátok, szomszédok vagy ismerősök köréből. A Messiás születéséről nem tudtak a templomban sem, sőt a napkeleti bölcsek sem kaptak akkor még jelet, amikor elindultak a jászol felé a pásztorok. Mert ők: a szegények és bárdolatlanok voltak Isten első vendégei. Azon az éjszakán a piciny Gyermekeknek nem volt szüksége mesterkélt, példás viselkedésű emberekre, vagy könyvmolyokra, hanem **„csak” emberekre, akik a különös hír ellenőrzése helyett hisznek, szórszálhasogatás helyett csendben térdre borulnak.** Azok, akikre soha senki nem számított különösebben, azon az éjszakán összeszedelőzködtek, elhozták pásztori ajándékaikat - azaz mindazt, amijük volt. **Ezekben az emberekben a Gyermekek felébresztette a gyengédség érzését; az elfelejtetteknek visszaadta méltóságukat; a megvetetteket örömmel**

töltötte el. És ez a kis betlehemi Gyermekek soha nem tudta és nem is akarta kinőni a megalázott emberek iránti jóindulatát. Jézus - felnőtté válva, elkezdve küldetését - több mint 3 éven át a vámosokhoz, a bűnösökhöz, az életüket elrontottakhoz és a hozzájuk hasonlókhöz szolt, kereste társaságukat, és nem kerülte ki a belpokosokat, a leprásokat sem. Hirdette nekik az Örömhírt, az Evangéliumot, és gyógyíttatta testi-lelki sebeiket.

Minden kornak megvan-nak a maga pásztorai: a rosszul öltözöttek, a nevetségesek, a megvetettek, akik félénken lépnek be a főnök irodájába, nehogy a drága szőnyegen megmaradjon a cipőjük nyoma; akiknek barátsága után senki sem áhitozik, mert nincs belőle haszna. Velük nem kell kedvesen viselkedni, mert úgysem tudják viszonzni. Ügyes-bajos dolgaikat későbbre halaszthatjuk, mert senki nem fog föllépni az ő érdekükben. Mégis, *akiknek nincs semmilyen „befolyásuk”, azoknak van a legnagyobb esélyük arra, hogy Isten legközelebbi rokonaivá váljanak.*

Mert Isten szereti a kicsinyeket.

De nemcsak a pásztorok mentek Jézus jászlához! A három bölcst is kereste az Újszülöttet. Az égboltra néztek, és egy belső kényszer, de még

inkább valamilyen megfoghatatlan, valahonnan jövő vágy ösztönözte őket arra, hogy egy ismeretlen égi jelet, egy csillagot kövessenek. Azután pedig, amikor *tudásukban kételkedtek* - amikor elvesztették ezt a biztos pontot, a csillagot - alázatosan az útirányról *kérdezősködtek* (pedig tanácsot kérni vagy adni valóban nagy bölcsesség). Amikor azonban megtalálták a Gyermekeket, átadták Neki ajándékaikat **mélyen meghajolva Isten előtt, aki a legnagyobb Bölcsesség.**

A pásztorok és bölcsek nem véletlenül voltak Jézus első vendégei. A pásztorok *egyszerű szívükkel* elsőként érezték meg Jézust. A bölcseket *mély bölcsességük* és a jelek felismerésének tudása vezette a Kisdedhez. **Csak az egyszerűség és a bölcsesség találta meg a jászolhoz vezető utat. Hiszen csak ez a kettő tud mélyen meghajolni.** Mert csupán az alázatosak - akik nincsenek eltelve önmagukkal, tudásukkal, hatalmukkal, csak azok - **találhatták és találhatják meg ma is az Istent.**

Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden kedves turai Testvérnek **Istentől megáldott, boldog, békés Karácsonyt!**

Palya János
plébános

ÜNNEPI MISEREND

Dec. 24. KARÁCSONY (szenteste):	éjféli szentmise
Dec. 25. KARÁCSONY:	7 és 11 óra
Dec. 26. Karácsony 2. napja:	11 óra
Dec. 30. PÉNTEK , Szent Család ünnepe:	ESTE 6 óra (családok megáldása)
Dec. 31. SZILVESZTER:	ESTE 6 óra
Jan. 1. ÚJÉV:	11 óra és ESTE 6 óra

Adventi népszokások

Eleinknek számos szokás állt rendelkezésére karácsony közeledtével. Most a teljesség igénye nélkül tekintünk át Adventtól Karácsonyig néhány olyan népszokást, melyeket akár mi magunk is családunk, vagy barátaink körében meg tudunk valósítani. Advent (Adventus Domini = az Úr eljövetele) az egyházi év kezdete, a karácsonyi előkészület négyhetes időszaka, mely Szent András napját (november 30.-át) követő vasárnap előestéjén kezdődik. Ezen időszak egyes napjain a kezdetekben még böjtöt is tartottak. Az előkészület fontos eleme a rorate vagy hajnali mise, népnyelven „angyali mise”, „aranyos mise”, melyet Advent minden reggelén hajnalban tartanak. Az időszak lényeg az elcsendesedés, nem tartottak lakodalmakat és zajos mulatságokat sem.

Karácsony előtti kilenc napon át tartották a „**Szentcsaládjárást**”. Kilenc egymást követő napon vitték egymáshoz általában a szomszédos családok valamely képüket, vagy szobrukat a szentcsaládról. Az utcán, a ház előtt énekelték a Szállást keres a szent család c. éneket. Majd mikor beengedték őket, együtt imádkoztak. Ezt a XX. század elején elterjedt szokást egyesek még ma is tartják Turán.

Szentcsaládjárás

*Szállást keres a szent család,
de senki sincs, ki helyet ad,
nincsen, aki befogadja
ki égne s földne az ura.*

*Az idő is későre jár,
a madár is fészkére száll.
Csak a Szent Szűz jár hiába
Betlehemnek városába.*

*Legalább ti jó emberek,
fogadjátok e kisdedet!
Házatokba boldogság száll,
Ha betér az égi Király.*

*Ne sírj tovább Szűz Mária
ne menjetek ma máshova!
Szállásunkat mi megosztjuk,
kis Jézuskát befogadjuk.*

Betlehemezés

*Pásztorok keljünk fel,
hamar induljunk el,
Betlehem városába,
rongyos istállócslába.
Siessünk, ne késsünk!
Hogy még ezen éjjel
oda érhesünk,
S mi urunknak
tiszteletet tehessünk!*

Egy másik igen elterjedt népszokás, melyet sokan még ma is tartanak, a **betlehemezés**. A XIX-XX. sz.-i paraszti betlehemezés középpontjában hazánkban a kifordított bundát viselő betlehemi pásztorok párbeszédes, énekes-táncos játéka áll. A betlehemezők házilag készített, jászol vagy templom alakú betlehemet hordoznak magukkal. A betlehemezés főszereplője a süket öreg pásztor, akinek tréfás félreértései a humor fő forrását képezik. A pásztorok félreértik az angyal latin szavát; tudatlanok, de jószívűek és csekély javaikból szívesen adakoznak. Táncolnak, furulyáznak, énekelnek is. A betlehemezést adománykérő formulák zárják be.

Biztatok mindenkit, hogy merjünk betlehemezni, vinni a „Szentcsaládot” mert ezek mind felnőtteknek, mind gyerekeknek nagy örömet okoznak.

Farkas Ákos

(forrás: Magyar néprajzi lexikon; Jeles napok, ünnepi szokások)

PÁRATLAN LELET BUKKANT ELŐ Galgahévízen egy több korszakos régészeti lelőhely hitelesítése során.

A Ferenczy Múzeumi Centrum topográfiai programja keretein belül az elmúlt napokban fémkeresős terepbejárást szerveztünk egy frissen felszántott, nagy kiterjedésű lelőhelyen.

Kora középkori - középkori kerámiaanyag kíséretében előkerült egy avar szíjvég, több Árpád-kori érmet, egy 13. századi csat, egy késő középkori késnyél veret, valamint egy kora középkori, színarany, hasáb alakú, granulált díszű függő is.

A szerencsés megtaláló Csörgi Zoltán múzeumbarát fémkeresős volt.

Ferenczy Múzeumi Centrum
Gödöllői Régészeti Látványraktár

Csörgi Jánosné, Csörgi Zoltán, Meleg József (Bp.), Tóth Zoltán

DR. PÁSZTOR ANNA MÁRIA bőrgyógyász főorvos (1946-2016)

Köszönjük annak az ismeretlen Olvasónak, akinek hiányérzete támadt és névtelen levélben hívta fel a Turai Hírlap figyelmét arra, hogy a lap hasábjain még nem emlékeztünk meg Dr. Pásztor Anna Máriáról. Az inkognitóját megőrző turai lakos leírja, hogy 40 évig gyógyított a doktornő úgy, hogy segítette a turaiakat, soha egy fillért nem fogadott el senkitől. Személy szerint orvosi minőségében soha nem volt alkalmam megismerni őt, alkalmi találkozásaink apropói mindig a nevelőapjára, Chikán Ernő tanítóra, mint zenészre és színdarabok rendezőjére, ill. az egykori népművészeti, népzenei mozgalomra való megemlékezések voltak a művelődési házban. A doktornő Turához való erős kötődése és a derűje azonban ezekben a helyzetekben is átsugárzott. Az alábbi sorokkal most Pásztor Anna Máriára emlékezünk egyrészt a temetésen elhangzó búcsúbeszéddel, másrészt szívéhez közel álló emberek - kérésünkre leírt - gondolataival.

Seres Tünde, a Turai Hírlap felelős kiadójának képviselője

Pásztor Anna Mária 1946. október 28-án született Turán, és szülőfalujában, amelyhez egész élete során annyira kötődött, 2016. augusztus 9-én lelta meg végső nyughelyét. Rövid lefolyású, gyógyíthatatlan betegségét méltósággal és türelemmel viselte, kezelése helyéül szívéhez közeli kórházát, a hatvani Albert Schweitzer Kórházat választotta, ahová több, mint 40 évnyi munkája kötötte.

Általános iskolai tanulmányait Turán végezte el kitűnő tanulmányi eredménnyel. Középiskolai tanulmányait a gödöllői Török Ignác Gimnáziumban kezdte el, majd a családjuk Apcra költözését követően a hatvani Bajza József Gimnáziumban folytatta és fejezte be szintén kitűnő tanulmányi eredménnyel. 1966-ban felvételt nyert a Budapesti Orvostudományi Egyetemre, melyen az általános orvosi diploma megszerzése után, 1978-ban – kicsi gyermekei gondozása mellett – megszerezte bőr-, nemi betegségek és kozmetológiából szakorvosi képesítését is. Bőrgyógyászként először a hatvani kórházban helyezkedett el, majd 1978-tól a gödöllői korábbi Szakrendelő Intézményben, mai nevén Tormay Károly Egészségügyi Központban dolgozott bőrgyógyász főorvosként. A hatvani kórházba 1987-ben hívták vissza osztályvezető főorvosnak, ahol bőrgyógyász főorvosként dolgozott egészen 2013-ig, nyugdíjba vonulásáig. A Bőrgyógyászati Osztály vezetése mellett megbízást kapott a Bőr- és nemi beteggondozó szakrendelés vezetésére is, majd 2008-tól a Non-invazív Mátix vezetésére. Tagja volt a Magyar Orvosi Kamarának, a Magyar Dermatológiai Társaságnak, a Magyar STD Társaságnak, az egészségügyi dolgozók szakszervezeteinek, vezetője volt egy 4 éves periódusra a kórház Üzemi Tanácsának. Szakorvosként rendszeresen segítette önkéntes munkájával a Hatvan és körzetében szervezett szűrővizsgálatokat, a Hatvani Rákellenes Liga tudományos üléseinek számos esetben volt meghívott előadója, a Liga tagjai tiszteletbeli tagtársukká is választották.

Pásztor Anna Mária főorvosnő 1969-ben ment feleségül Zsákai Lászlóhoz, két gyermekük született, László és Annamária. Gyermekei felnevelése után Főorvosnő nagy szeretettel gondoskodott unokáiról is, Fanniról, Marcellról, Bálintről és Annáról. A kórházi munkája mellett még arra is volt ideje és energiája, hogy a kis Annával otthon maradjon heti két napot, míg unokája elérte a 3 éves kort, majd Főorvosnő nyugdíjba vonulása után legkisebb unokájával foglalkozott az óvodai illetve iskola utáni délutánokon egészen betegsége kezdetéig. Családjá volt a mindene, a mindennél is többet megtett érték. Ugyanígy fontosnak tartotta, hogy ismerőseit, barátait és betegeit is segítse gyógyító munkáján túl is. Ahogy ő fogalmazott: „Aki ismer, tudja, hogy én nem erre a világra való vagyok, mert szeretek hozzáérni az emberekhez, megsimogatni, megpuszítani őket. Ami lehet, hogy sokszor felesleges, de remélem, hogy ezzel is tudok segíteni nekik.” Ez vezette még betegágyán is, amíg volt ereje még onnan is tanácsaival segítette a körülötte lévőket. Az életben mindenért meg kellett, hogy küzdjön, amit viszont elért, megszerzett, abból mindig a rászorulókat is segítette, tette ezt leggyakrabban név nélkül.

2009-ben Hatvan város polgármesteri díszoklevélét nyerte el, majd 2012-ben a hatvani Albert Schweitzer Kórház Pro-vita díját vehette át az intézményben rendezett Albert Schweitzer-nap keretében. Sosem tört

országos hírnévre, mégis a munkáját elismerő, benne az embert ismerő és szerető emberek száma óriási. Az ő emlékeztük az, ami Pásztor Anna Mária főorvosnő erőfeszítéseit, hogy minél több emberen segítsen, igazolja és őrzi meg számunkra kedves, közvetlen személyiségét.

Gödöllő, 2016. szeptember

Zsákai Annamária

... Nehéz szavakat találni, elmondani, mennyire fáj, hogy elment. Nem mondom, hogy nincs többé velünk, nem mondom, hogy teljesen magunkra hagyott, nem mondom, hogy nincs. Mondhatnám, hogy földi értelemben véve nincs itt, de ezt sem mondom, mert elmondhatatlan, mennyire velünk van, mennyi mindent hagyott ránk. Tele van a szívünk, lelkünk, gondolatunk, emlékünk vele, s azzal, amit kaptunk tőle. Első sorban talán említhetem édesanyai gondoskodását, ... Nagymamái szeretetét ... De ez a figyelmesség, gondoskodás vezette hivatásában is. Munkájának élt, halt, a betegeiért, a rábizottakért, akiket meg kellett gyógyítani, vagy akiknek enyhíteni kellett a fájdalmát. Csodálatos orvos volt, de nem csak nagy tudása miatt, hanem azért a közvetlenségért, azért a természetességért, amit annyira csodáltunk benne. ... Számára mindenki egyenlő volt, mindenki fontos volt, mindenkinek a bajára, betegségére odafigyelt. Páratlan, de nem meglepő, amit lányától hallottam, hogy még pár hete is, a betegágyon is „dolgozott”, amikor már régen tudta, hogy kevés ideje van hátra, telefonon keresztül gyógyított, tanácsokat adott, ki mit tegyen, milyen gyógyszert vagy gyógyítót írt használatra sebeire. Nem magával volt elfoglalva, hanem azzal, hogy szinte az utolsó pillanatig végezze azt, ami a hivatása volt. ... Milyen alapos és alázatos volt a munkájában! ... Nem felejttem, életem egy nehéz időszakában beszélgettünk egyszer, s ezt mondta nekem: "ne vacakolj Fiam, az élet megy tovább".

Különös és annyira jellemző, ahogy elment. Sokáig csak ő tudta, mennyire beteg. Bizonyára tudta, hogy hónapokkal, talán egy-két évvel meg lehetne hosszabbítani életét, s míg másoknál mindent megtett ezért, magával nem tette meg, „eldöntötte, hogy el akar menni.” Talán azért, hogy minél kisebb és rövidebb legyen a fájdalom, a szenvedés, nem is első sorban maga számára, de a szerettei számára. Pásztor Anna Mária mindig mozgásban volt, s nem tudta elképzelni, hogy élete utolsó idejét azzal töltse, hogy magát gyógyítsa, gyógyíttassa. Meggyőződése, hogy ez vezette döntésében.

Honnan vette az erőt? – kérdezhetjük. ... Az Istentől. Ezért választottam ... ígét Ézsaiás próféta könyvéből, ami életének, de különösen is az utolsó hónapoknak mottója lehetett: „Én, az Úr, a te Istened, erősen fogom jobb kezedet, és ezt mondom néked: Ne félj, én megsegítelek!” Mély hite volt Pásztor Anna Máriának, ... maga az Isten erősen fogta jobb kezét, vele volt és magához ölelte. Hiszem, hogy most is vele van, magához öleli, mert átölelte az örök életbe. ...

Részlet Roszik Gábor
evangélikus lelkész temetési búcsúbeszédéből
2016. augusztus 9.

Elment...

Elment közülünk egy ember.

Inkább így írom: elment közülünk egy **EMBER!** Igen, elment közülünk Dr. Pásztor Anna Mária. Elment Ő, aki az ismerősöknek Marika, a barátoknak csak „PAM”, másoknak a Doktornő, a Főorvosnő volt. Nem csak Turán, de a környék valamennyi településén így gondoltak, s ma is így gondolnak rá azok, akiket pályája során gyógyított. Mert minden értelemben gyógyított: gyógyított szakmai tudásával, felkészültségével, rátermettségével, de gyógyított szavaival, gondoskodásával; gyógyított közvetlenségével, természetességével; gyógyított emberségével, a másokra, a másokra figyelésével.

Orvos volt, **orvos** a szó legnemesebb értelmében. Orvosa a testnek és - nagyon gyakran - orvosa a léleknek. Hogy mikor melyik volt a fontosabb, azt is mindig pontosan tudta, érezte. Szerették betegei, mert Ő is szerette betegeit. Szerette és tisztelte bennük az embert, a szenvedő embert. A hozzá fordulókat bizton számíthattak segítségére, tanácsaira, amit mindig bőven és szívesen mért.

Turainak született és turai maradt élete végéig, hiszen a „turaiság” nem lakóhely kérdése, a turaiság állapot, amit vagy elfogad valaki vagy sosem volt igazán az. Marika igaz lélekkel tartotta magát ehhez a közösséghez tartozónak, s Tura is magáénak érezte Őt. Emiatt a turaiak mindig előnyt, „protektíót” élvezhettek, ha hozzá fordultak. Számítalan esetben a nehezen mozgó beteget a lakásán „vizitelte”, megkímélve őt és hozzátartozóit a szállítás, utazás terheitől.

Szerette a turaiakat, a nagyobb családját, de minden porcikájával szerette az igazi családját. Büszke volt gyermekeire, de rajongott az unokáért, sokszor erejének határait súrolva is segítette őket. Nem csupán magának, de nekik is építette újjá a turai házukat, amit boldogan mutatott az ismerősöknek.

Betegségét már évek óta hordozta; fájdalmai miatt már bottal járt, de mindig volt számára fontosabb a saját gondjainál. Még súlyos betegen, betegágyában is gyógyított, amikor szakmai segítségét kértem, mert számára ez volt a természetes: másokon segíteni, amíg él...

Amikor itt hagyta a földi létét, hiánya mindannyiunkat szomorúsággal töltött el. Ám biztosak lehetünk abban, hogy ott fent, ahová elhívták, életéért, munkájáért, emberszeretetéért olyan helyet jelöltek ki számára, amit csak a jó embereknek tartanak fenn.

Elment közülünk Dr. Pásztor Anna Mária, elment egy **EMBER!**

Elment? Nem! Itt maradt a lelkünkben!

Dr. Köles József

Vannak kiválasztott, karizmatikus egyéniségek, akik **FONTOSAK**, s a halálukkal nyomatékostíják ezt. Ilyen szellemóriás volt közöttünk Dr. Pásztor Anna Mária, aki földi életét Adventnek, „égi születésnapját” pedig Karácsonynak tekintette. Mindössze 70 év adatott neki, de ezen idő alatt példát adott környezetének arról, hogyan kell segíteni embertársainkat és a rászorulókat. Vággal és hittel lehet mindent végezni, mert ha valamelyik hiányzik, a szeretet sérül ez által. Sokszor emlegette, egyetlen elröszélt hatatlan időnk az, amit a szeretetre pazarolunk.

Az Ajándékgiver visszament oda, ahonnan közénk érkezett. Fizikai valóságában soha többet nem lehet velünk, de mégis itt maradt örökre. Sokszor elgondolkodtam, honnan az erő, mely táplálta a szeretet kiapadhatatlan forrását, melyből meríthettünk, ha megszomjaztunk, mely gyógyírt jelentett minden bajunkra.

Azt hittem, az orvosi köpeny szent és sérthetetlen, akit rejt, az ég és föld között lebeg, azt földi bajok, betegségek nem fogják. Nem hagyott időt, hogy gondolkodjunk róla...

Rendelőjének ajtaja nyitva állt mindenki előtt. Mindannyiunkat felkészített az Életre, a szeretet, a becsület, a megértés, a tolerancia jegyében. Mélyen érző és sugárzó lény mezzsire világított. Rendkívüli Isten- és emberszeretete, kapcsolatteremtő- és segítőkészsége jóízű humorral párosult, minden korosztályhoz megtalálta a az utat. Tőle tanultunk nyitottságot, az emberek feltétel nélküli szeretetét, állandó segíteni akarását, részvétet, az anyagi javaktól független derű titkát.

Amikor résnyire nyitotta az örökkévalóság hatalmas ajtaját, kétségbeesve, tehetetlenül toporogtunk, aggódó szeretetünk jeleként szorítottuk a kezét... De már nem fordult vissza. Az ajtó csendben becsukódott. Egy pillanatra elnémult a madarak énekétől hangos hatvani kórház udvara.

Most mi gyűjtünk gyertyát helyette... Érte... Lángját vigyázzuk, amíg élünk!

Maczkó Mária

SERES SÁNDOR

1942 - 2016

Seres Sándorra emlékezünk...

„Kék nefelejcs, kék nefelejcs,
virágzik a, virágzik a tó partján.

Beteg vagyok, fáj a szívem,

nem sokáig, nem sokáig élek már.

De nem azért, hanem azért, koszorút, ha meghalok,
a síromra, sírhalmomra nefelejcsből fonjatok.”

Megfontalt ez a koszorú. Mintha csak saját kedves dalával egyfajta végakaratot is közölt volna. Személyiségét leginkább jellemezte a szerénység, alázat, szorgalom, gondoskodás, tisztelet, hit és derű.

Hétköznapi hősként élt köztünk. Példát adott tisztességéből, Isten- és családszeretetéből. Feleségével, Marika nével - akivel több évtizednyi munkakapcsolat köt össze bennünket a művelődési házban és a Falumúzeumban folytatott tevékenysége által - alapállásuként tartották össze a nagycsaládot, és közeli rokonságot egy olyan korban, ahol a család és a hűség fogalmai szinte már kiüresedtek, leértékelődtek, divatját multá váltak, pedig jóllehet kizárólagos megtartói erői lehetnek társadalomnak, településnek, egyes embernek egyaránt.

Hatgyermekes parasztcsaládba született, ahol négy gyermek maradt életben és élte meg az idős kort. A paraszti kultúra szeretete élete végéig meghatározta Sanyi bácsi gondolkodását, értékrendjét a vasútnál és a hotelben végzett munkahelyi kötelezettségek mellett. A munka, a saját maga által, de Isten áldásával megtermelt javak tisztelése, a földművelésben való jártasság, az állatok, különösen a lovak szeretete jelentette mindezt. A paraszti életből ismert munkák köszöntek vissza számára a Falumúzeum falai között is, melyet a gondnokságot 2002 óta vállaló feleségével, Sereš Sándorné Marika nével szorgalmasan és nagy szaktudással végeztek. Mindig Sanyi bácsi része volt a tapasztás, meszelés, nádtető igazgatása, fűnyírás, permetezés, gyümölcsfák és szőlő megmetszése. Vajon hiányában hogyan vizsgáznunk majd mi ebből a tudományból?

Szellemes és szórakoztató, érdeklődést felkeltő történetei voltak, melyeket merített a családi legendáriumból vagy a néphagyományból, népi együttesek múltjából. Lettek volna még történetei... De jött az bizonyos 2016. május 31-e, amikor a krumpli permetezéséből hazajöve utolérte őt egy hirtelen és életveszélyesen súlyos agyvérzés.

A családtagoknak (feleségének, két lányának, vejeinek, négy unokájának) nap mint nap egyszerre kellett megélni a reményt és kilátástalanságot, a bizakodást és kétségbeesést, s ebben a meghasonlott lelkiállapotban a kapaszkodót mindig Isten jelentette számukra. Közel hat hónapot úgy töltött a kórházi ágy rabságában, hogy türelmesen viselte szenvedéseit, kezeléseit.

2016. november 20-án kegyelmi úrhovvétetés volt, az 50 éves házassági évfordulójuk igazi bearanyozása Sanyi bácsi földi távo-zása, hiszen Piétaként, mint a fájdalom Szűzanya a keresztről levett Krisztus testét, úgy tartotta karjaiban Marika néni férjét a kórházi ágyon, mikor kilehelte lelkét. Az égben most már örökké tartó aranylakodalmat ülhet... Lélekben mindig köztünk marad.

Seres Tünde

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik gyászunkban osztoztak és elkísérték szeretettünket,

Seres Sándort utolsó útjára.

a gyászoló család

Házi Baley's

A lenti mennyiségeket tartva 5 dl krémlikőrt kapunk, ami eddig minden tesztelő szerint nagyon finom, valóban vetekszik a boltival.

Hozzávalók: 250 ml minél zsírosabb habtejszín (én 30%-ost használtam), 20 ml 3,5% zsírtartalmú tej, 30 g kristálycukor, 170 g sűrített tej, 50 ml presszó-kávé, 200 ml ír whiskey, 1 evőkanál vanília esszencia

Elkészítés:

A habtejszínt és a tejet egy kis lábasban forrásponthig hevítettem. Ezalatt a cukrot egy nagyobb teflonos serpenyőben szárazon karamellizálni kezdtem. Mikor már folyékony volt és szép színe, nagyon vékony sugárban, folyamatos keverés mellett hozzácsorgattam a meleg tejes tejszínt (vigyáztam a felcsapó gőzzel). Amikor csomómentes volt, belenyomtam a sűrített tejet, hozzáöntöttem a kávé, a whiskey-t, a vanília esszenciát, és egyet forraltam rajta. Megvártam, míg kihűlt, üvegbe töltöttem. Igazán finom 2 hét érlelődés után lenne, de eddig még nem sikerült úgy megkóstolni... Lehet ugyan duplázni a mennyiségeket, de az a probléma ezzel, hogy akkor kétszer olyan sűrűn járunk kóstolgatni...

Megjegyzés: az alapanyagok és adagok betartása mellett is előfordulhat, hogy a kellőnél sűrűbb lesz. Ezért érdemes nagyobb üvegbe tölteni, hogy további whiskey hozzáadásával hígíthassunk rajta.

Ha a Kedves Olvasó idáig elolvasta a receptet, megérdemli, hogy a házi Baley's-re még egy - a fenténél jóval egyszerűbb, és nem utolsó szempontként olcsóbb alapanyagokból álló - elkészítési módot is kapjon:

Gépi habverővel alacsony fordulattal szépen elegyíteni kell egy nagyobb edényben 2 tubus cukrozott sűrített tejet, 2 dl rumot, 2 dl habtejszínt, fél üveg csikos Milky Way-t (ennek híján a Nutella is megfelel). Érdemes a sorrendet a rummal befejezni, azt keverés közben hozzáönteni, így lesz csomómentes. Anélkül, hogy melegítenénk, vagy főzögetnénk, már mehet is üvegbe, azzal együtt pedig a hűtőbe. Nem kevésbé finomabb, mint a fenti, sőt...!

Narancsos-kacsás rukkolasaláta mézes-mustáros öntettel

Ünnepre, vagy hétköznapi, reggelire, akár könnyű vacsora gyanánt is ajánlom!

Hozzávalók (3-4 főre):

40 dkg bőrös pecsenyekacsa-mell, só, bors, kakukkfű, olívaolaj, 20-25 dkg rukkola, 4-5 narancs, 2 csapott teáskanál magos dijoni mustár, 1 evőkanál méz, 2 teáskanál balzsamecet, 3 cl extra szűz olívaolaj

Elkészítés:

A kacsamellet bőrét beirdaltam, a húskat besóztam, durvára őrölt borssal és kakukkfűvel szórtam. Serpenyőben kevés olajat hevítettem, a bőrös felükkel a húskat beletettem, majd lassú tűzön mindkét felüket kb. 8 perc alatt megsütöttem. Ügyeltem, hogy elkerüljem a túlsütést, mert akkor kiszáradhat.

2-3 narancsot kifiléztam: éles késsel levágtam a héját, majd a belső hárták mindkét oldaláról leválasztottam a gerezdeket. A maradék 2 narancsot kifacsartam, hozzáadtam a mustárt, a mézet, a balzsamecet és az extra szűz olívaolajat, majd alaposan elkevertem.

GASZTRO-PERCEK

Kedves Olvasók!

Engedjék meg, hogy a Hírlap idei utolsó számában az év búcsúztatására is tökéletesen alkalmas krémlikőr receptjét osszam meg Önökkel. Pontosabban rögtön két verzióját. Noha a mézeskalács a könnyen elkészíthető vendégvárók, ill. ajándékba is adható édességek közé tartozik, biztosan akad Önök között, aki szívesen venné az újragondolt, még gyorsabb, muffin-formában elkészíthető változatát. Az ünnepek körül hagyományosan hajlamosak vagyunk több kalóriát a szervezetünkbe vinni, mint az év többi időszakában. Hogy kéznél legyen egy jó alternatíva arra az esetre, ha legalább reggelire, vagy vacsorára könnyedebb ételt választanánk, ajánlom a kacsamelles rukkolasalátát narancssal, pikáns öntettel. Ezúton kívánok szülőfalum minden házába meghitt ünnepeket, és boldog új évet!

Tetőzi Éva

Mézeskalács muffin

Nincs idő, vagy kedved mézeskalácsot készíteni? Itt egy lehetőség, hogy egyszerűen pótolod, alig több mint fél óra alatt!

Hozzávalók (12 db):

25 dkg liszt, 20 dkg cukor, fél csomag sütőpor, 1 csomag vaníliás cukor, fél kávéskanál fahéj, fél kávéskanál mézeskalács fűszerkeverék, 2 tojás, 15 dkg olvasztott margarin, 1 evőkanál méz, 1 dl tej, rum(aroma) ízű szerint, dió, mogyoró, mandula, mazsola, aszalt vagy kandírozott gyümölcsök, tortadara, csokoládé ízű szerint akár a tészta keverve, akár díszítésként használva Cukormáz (igény esetén): 1 tojás fehérje, 15 dkg átszitált porcukor, 1 csipet só, néhány csepp citromlé

Elkészítés:

A sütőt beállítom 200 fokra, míg a masszát bekeverem és szét rakom, éppen felmelegszik. Külön keverőtálba teszem a ki-mért száraz és nedves hozzávalókat, a mazsolat (vagy bármelyiket) az egyikhez hozzákeverem, majd egybeöntve összeforgatom. A sütőformát kibélelem papírral, evőkanállal egyenlő részben szétadagolom, ha nem szeretnék cukormázat a tetejére, akkor még nyers állapotában megszórom a magvakkal a tetejét. Alsó-felső sütéssel 18-20 perc alatt elkészül. Amíg hűl, addig elkészítem a cukormázat, kávéskanállal elosztatom a muffinok tetején, rászórom a díszítést, vagy egyszerűen csak porcukorral szórom.

Nem csak karácsonykor, de az év bármelyik napjára egy egyszerű, finom süteményt kínálhatunk.

A rukkolát megmostam, salátatálakba adagoltam, a narancsgerezdeket és a kis szeletekre vágott kacsamellet elosztottam közöttük, majd fogyasztás előtt a dressinggel meglocsoztam.

Nem baj, ha az ajánlottnál több narancs is van kéznél, mert óhatatlan, hogy több fogy készítés közben - nálam a gyerekek is besegítettek...

További recepteket a
www.facebook.com/VivicaReceptBlogja/
oldalon találsz!

„ISTEN ÁLDJA MEG A CITROMFŰTEÁT”

„Lehet-e némán teát inni véled, rubinteát, sárga páragőzt?...”
(Kosztolányi)

90 éves nagymamám szavait másítottam meg kicsit a címben. Mikor egy kiflibe harapott, boldogan mondta: „Isten áldja meg Pékrózsát, hogy ilyen jó kiflit süített.”

Én a „nyugalom gyógynövényére”, erre a kis egyszerű, „méhfű” néven is becézett növénykére mondom ugyanezt. (Gazdag virágai mágnesként vonzzák a méheket, innen a népi elnevezés.) Citromillatú levelei tartalmazzák a nyugtató hatású illóolajokat. Életem során többször szenvedtem traumák utáni depressziós idegkimerültségben. Hosszú ideig sem elaludni, sem visszaaludni nem tudtam. Volt olyan időszak, hogy csak gyógyszerrel tudtam létezni. Rátalálva Szabó Gyuri bácsi, a „Füvesember” praktikáira, megpróbáltam gyógyteával kiváltani – orvosolni – a problémát. Ha éreztem, hogy közeleg a nemalvás, az első éjszaka után azonnal cselekedtem. Gyuri bácsi javaslata szerint ittam egész nap, este lefekvés előtt, és éjjel, ha felébredtem, egy-két kortyotól visszaaludtam. Természetesen ez pikk-pakk nem azonnal hat. A gyógyulás türelmet és kitartást kíván. Tudniillik, a tea hatóanyaga – egyfajta nyugtató hatású „örömhormon” – úgy működik, hogy lassan, apránként épül be az agyba. Egyénfüggő, van, akinél

már egy hét rendszeres ivás is meghozza a kívánt áldó hatást, másnál 2-3-4 hét is eltelik, amíg működni kezd.

DE AKI MEGSZAKÍJTJA A FOLYAMATOT, ANNAK MINDENT E-LŐLRŐL KELL KEZDENIE! FONTOSA A RENDSZERESSÉG!

Tehát, aki magán segíteni akar, az igya naponta rendszeresen!

Tea:

- Erősíti az idegrendszert,
- mérsékli a napi szorongást, nyugtalanságot,
- segíti az alvást (elalvást, átalvást),
- tompítja a depressziót,
- (A depresszió összefoglaló kifejezés, keseredettséget, szomorúságot, kilátástalanságot, bánatot, örömtelenséget, belső feszültséget tükröző állapot.)
- serkenti az emésztést, az epetermelődést,
- csökkenti a hányingert, a puffadást, a túlzott gyomorsav-termelődést (reflux),
- enyhíti a reumás panaszokat,
- méregtelenít, mert felgyorsítja a vizeletkiválasztást.

(Ez 6 óra körül igyuk az utolsó pohár teát, mert ha később is iszunk, akkor éjjel többször fel kell kelni pisilni!)

ÉS HA EGÉSZ NAP MEG-

ISZOGATUNK 1 LITERT, MÁRIS A NAPI 2L FOLYADÉKFOGYASZTÁS FELÉLT MÁR TELJESÍTETTÜK!

ELKÉSZÍTÉSE: OLYAN EGYSZERŰ!

Szinte fillérekért veszem a gyógynövény boltban. (Ez tisztán, pontosan aprított, szárított teafű; nem érdemes otthon pepecselni a szárítással.)

Üveg vagy porcelán edénybe egy evőkanál füvet forrázzunk le 2 dl vízzel. Fedjük le 10 percre. Majd műanyag szűrőn szűrjük át. (Fémesszöket ne használjunk, mert káros fémionok oldódnak a teánkba!)

Kellemes íze miatt fogyasztható önmagában vagy egy kevés mézzel ízesítve. Ez külön jó, mert a méz is altató, nyugtató! Nagymamikorba jutva, az asztalon nálam is mindig van citromfűtea. Aki elmegy előtte, kortyol belőle. Családtagjaim visznek a munkahelyükre is, és ezt isszák szomjoltóként, üdítő helyett! Így enyhülnek a munkahelyi ártalmak tünetei!

EBBEN A STRESSZES, KAPKODÓS, FELGYORSULT, ROHANÓS VILÁGUNKBAN MEGNYUGVÁST, LECSENDESEDÉST, PIHENÉST, FELTÖLTÖDÉST, FELÜDÜLÉST, FRONTALANSÁGOT HOZ.

EGÉSZSÉGÜNKRE!

Lendvai Mné

Pénztárcabarát Praktikák

Illatosítás, szagtalanítás

Mindenki szereti amikor otthona kellemes illatot áraszt. Sokan használnak ezért légfrissítőket, illatosítókat, nem is gondolva arra, hogy mennyi vegyi anyagot juttatunk így a szervezetünkbe. Létezik olyan alternatívája ezeknek a szereknek, ami mindamellett, hogy egészségre ártalmatlan környezetkímélő és sokszor olcsóbb is.

1. Légfrissítő

Hozzávalók: 2dl-es szórófejes flakon; 0,5 dl gyógyszertárban kapható tiszta alkohol (de lehet valamilyen illatmentes rövid-ital, pl. vodka); 30 csepp 100%-os tetszés szerinti illóolaj; kb. 1,5 dl víz. Nincs más dolgunk, mint az alkoholt betölteni a flakonba, belecsepegtetni az olajat majd vízzel felengedni és máris kész a csodaszer, ami wc-frissítésre és otthonunk illatosítására is alkalmas.

2. Öblítő helyett

Aki szereti, ha a ruhák, törölközők és ágyneműk sokáig frissen mosott illatot árasztanak, csepegtessen pár csepp 100%-os illóolajat egy papírsebkendőre, tegye bele egy ruhasebkendőbe és már mehet is a szekrénybe a ruhák, ágyneműk közé.

3. Wc szagtalanítás

Égessünk el egy szál gyufát a mellékhelyiségben, ez elveszi a szagokat!

-btm-

HASZNÁLT RUHAVÁSÁR

Női-férfi felsők	300ft/db áron
Gyermekek ruhák	
Női-férfi farmer	500ft/db áron

Továbbá:

kabátok, szőnyegek, könyvek, táskák, és kézműves ajándéktárgyak...

Helyszín: Tura Művelődésház
November 24. és December 15.
csütörtöki napokon 8-13-ig!

Mindenkit szeretettel várunk!

A bevétellel a Mint a Többi Ember Alapítványt támogatjuk!

Kettőből kettő

Második alkalommal is sikerült nyernünk a Pest megyei sakk csapatbajnokság 1. osztályának második fordulójában, ezúttal Szob ellen. A találkozóra itthon került sor, de nem annyira voltunk nyugodtak, mint illett volna, hiszen 3 jó pontszerző játékosunk a Tiszaújvárosban rendezett Chess in the City FIDE-egyéni versenyen szerepelt. Ráadásul csapatunk elejéről hiányzott a játékerő. Szerencsénkre beugró embereink jó formában küzdöttek. Hozták is a pontokat, ami nagyon kellett a 8:2 arányú győzelmünkhöz. Az első táblán vendégjátékosunk, *Nagyajtai Gábor* mesterjelölt nyúzta le a teljes pontot az ugyancsak mesterjelölt ellenfeléről. *Gábor* lényegében egy „egészpályás letámadásra” játszott. Sötét színekkel korán átvette a kezdeményezést, s kisebb-nagyobb zökkenő után térelőnyét gyalognyerésre váltotta, majd nem sokkal ezután a kissé leszorított ellenfél tisztet vesztett, s azonnal feladta a további küzdelmet. A második táblán is nyertünk, ahova az idén sok meccset kihagyó játékosunk, *Kuthi Balázs* ugrott be csapatunkat segítőként. Hátrányba is kerültünk a Francia védelmű összecsapás megnyitási szakaszában, ahol játékosunk minőségvesztésbe bonyolódott. Ám *Balázst* nem abból a fából faragták, hogy összeroskadjon egy minőséghátránytól, és szokása szerint hatalmas királysárnyai támadást zúdított ellenfelére. Tudni kell, hogy egyetlen sakkozónak sem tartozik vágyálmai közé, amint éppen a királyát „piszkálják”, s ilyenkor nem annyira nehéz elvéteni a helyes folytatást. Lényegében egyetlen lépés felcserélése is végzetes lehet, s pont ez történt ebben a játszmában. Ezt követően *Balázs* szolidan amolyan hercig kis matt-támadásokkal rémisztgette az amúgy is rémült ellenfelét, aki a 30. lépésben simán elnézte az egylépéses mattot, ahogy ilyenkor illő. A hatodik táblán

Virgancz Roland nyert kedvenc megnyitásával, a Holland védelem kőfal rendszerével fordított színekkel, tempóelőnnyel. Támadása elég korán átütött, s még egy teljes bástyavesztést is megengedhetett magának, miután szép rátereléses áldozattal állította védhetetlen mattra ellenfelét. A hetedik táblán csapatunk legfiatalabbja, *Burda Barna* játszott sötét színekkel az agresszív Skandináv védelmet választván. Az ellenfél bizonytalansága sima gyalogelőnyt eredményezett számunkra, amit *Barna* pontos és türelmes végjáték kezeléssel nyerésig fokozott. *Tóth Dániel* nyomult világos színekkel a kilencedik táblán, s a tőle megszokott lassú, de pontos játékkal gyűjtött be két gyalogot az ellenfél állásából. Ezt követően a teljes pont besöprése már inkább csak technikai kérdést jelentett, ami nem szokott problémát okozni türelmes játékosunknak. Megnyertük a kilencedik tábla küzdelmét is, ahol részünkről *Bényi András* vezényelte a világos figurákat. Az ellenfél jóvoltából sima minőséget kaptunk a középjáték elején, így *Andrisnak* is jobbára kényelmes technikai feladatot kellett megoldania a továbbiakban. Pontos és óvatos játéka szép matt-támadást eredményezett, s a háromlépéses befejezés kihagyása ellenére is feladásra kényszerítette ellenfelét. A harmadik, negyedik, ötödik és tizedik táblán remiztünk, vagyis csapatunk egyetlen tagja sem veszített játszmát ezen a találkozón. A tíztáblás küzdelemben a hat nyerés és négy döntetlen így eredményezte a 8:2 arányú győzelmünket. Pillanatnyilag mi vezetjük a tábellát, s jó lenne, ha így maradna ez egészen a bajnokság végéig. Reménykedjünk benne!

A **Turai Torna Club** sakk szakosztályának csapata a Pest megyei bajnokság 1/A osztályában indult, ahol ötfős csapatok küzdenek

egymással. A TTC-be igazolt junior-sakkozók egyikének sem lesz könnyű dolga, mert meglehetősen rutinos sakkozókkal szemben kell bizonyítaniuk felkészültségüket. A sorsolás szeszélye folytán két igen erős összetételű csapattal kellett kezdenünk. Noha mindkét találkozót itthon játszottuk, mindkét alkalommal 4:1-es vereséget írhattunk be az eredményjelző lapokba, amely nagyjából megfelelt a várakozásnak. Az első fordulóban Veresegyháza csapatát a valaha Mb-2-es „öreg rókák” tarkították, ezért halvány esélyünk sem volt győzelemre. Egyedül *Steyer Ferencnek* sikerült nyernie. A második fordulóban az ugyancsak harcedzett sakkozók közül összeállt Szigetszentmárton ellen sem nagyon bizakodhattunk, habár kis szerencsével megúszhattuk volna egy 3:2 arányú vereséggel is. Egyetlen győzelmünket *Kronovetter Mártonnak* köszönhetjük, aki hosszú kihagyást követően segítette most csapatunkat. Ő maga is tartott attól, hogy nehéz dolga lesz a második táblán, miután jó 1 éve nem ült versenyzőasztalnál. Ettől függetlenül briliáns matt-támadást produkált egy kétélű állásban, ahol „pengeélen táncolva” kényszerítette feladásra 1. o. minősítésű ellenfelét. Gratulálunk! A harmadik fordulót idegenben játszunk majd Biatorbágy csapata ellen, s ha jól kijönnek a lépések (a sakktáblán), döntetlen eredményben, de akár kisebb arányú győzelemben is reménykedhetünk.

tóthmáté

Horák Vanda - Pásztor Ákos - Steyer Ferenc és Mikus Máté. Balra fent: Virgancz Roland

utóbbi hat

halottak napjára

utóbbi hat hónapján
az évek
nemléte(?) mentek
kedveltjeim közül
hatan

most
hogyan
velük vagyok
az ő napjukon
uram
(mit szólnak?)

halálisan érzem
magam

őské(p)

olykor
mit lefátyolozva
láthatsz
nem egyéb
mint teljes fedettség
de tudd:
fedettségben láthatod
a fátyollal letakart
titkot

tóthmáté

A Zagya Banda „Játék... határok nélkül”

című koncertlemeze megvásárolható a
könyvtárban!

Ára: 2000 Ft

A könyvtár

december 21-től január 2-ig

zárva tart.

Nyitás: 2017. január 2-án 13:00 órakor

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új
esztendő! kívánunk!

APRÓHIRDETÉS

CUKORBETEGSÉG? MAGAS VÉRNYOMÁS? DERÉKFÁJÁS?

A Működő Mikrocirkuláció a Regenerálódásért! A BEMER
terápia olyan Fizikai Értérápia, amely mellékhatások nélkül
hat. Kórházban és rendelőkben is használt kiegészítő Terá-
pia. **INGYENES KIPRÓBÁLÁSI LEHETŐSÉG GALGA-
HÉVIZEN!** Bejelentkezés: MEDIFORTE: Forrai István és
Gulyás Józsefné terápiás kezelőnél!
06-20-929-0118 www.magnesterapia.hu

AKCIÓ!

**Karácsonyig minden könyv 20%
kedvezményel kapható!**

Saját készítésű ajándékhöz, dekorációhoz fonalak nagy
választékban!

**Szertettel várjuk, és ez úton kívánunk szép ünnepet
vásárlóinknak!**

Könyv és Kreatív Hobby

Tura, Dózsa György u. 9. (A művelődési ház mögött.)

December a

Megbocsájtás

hava

A turai könyvtárban

~Lejárt kölcsönzési idejű könyv van önnél?

~Elfelejtette visszahozni?

~Tart az esetleges büntetéstől?

**Ez év utolsó hónapjában késedelmi díj fizetése és
egyéb retorziók nélkül
hozzátja vissza az önnél levő, lejárt kölcsönzési idejű
könyveket
a turai könyvtárba!**

Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár
2194 Tura, Bartók Béla tér 3.

Az akció 2016. december 1-től 21-ig tart.

TURAI MOZGÓ

Kedves Turaiai! Kedves Érdeklődők!

A turai Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár helytörténeti filmarchívumát youtube-csatornán keresztül kívánja közkinccsá tenni. Önálló csatorna létrehozásához min. 100 feliratkozóra van szükség.

Jelenleg a <http://turaimozgo.eu.org/> átirányító címmel lehet elérni a videókat.

Ízelítő a folyamatosan bővülő tartalomból:

- **Turai mozgóképek a XX. századból** (1-20. rész, archív felvételek 1943-2000-ig)
- **Turai mozgóképek a XXI. századból** (21-23. rész, archív felvételek 2001-2003-ig)
- **Tura archívum**
- **Turai színházarchívum**
- **Turai mozgóképek** - Videó Kalendárium 2006
- **Turai mozgóképek** - Videó Kalendárium 2007
- **Turai mozgóképek** - Videó Kalendárium 2009
- **25 éves a Turai Falumúzeum** (1989-2014)
- **Szüreti felvonulás és mulatság 2015**
- **Évzáró vetítés 2015**
- **Galgamenti népzeneészek újévi koncertje 2016**
- **Folklór Gála és Batyusbál 2016**
- **Kisbattyus gyermek táncház 2016**

Videófelvétel készítőik, szerkesztők:

Benke István, Benke Zsolt, Lukács Péter,
Seres Tünde, Lévai József, Nagy Roland

**IRATKOZZON FEL YOUTUBE CSATORNÁNKRA!
KÖSZÖNJÜK**

cimbaliband
karácsonyi koncert
a Demény Étteremben

2016. december 28. 19 óra
Vendég: **Danics Dóra** (X-faktor)
Jegyek kaphatóak november 20-tól a Turán, a Demény Étteremben!
Előrendelés emailben: cimbaliband@gmail.com

XI. GALGAMENTI NÉPZENÉSZEK ÚJÉVI KONCERTJE

FŐSZEREPEBEN AZ ÉNEKESEK

2017. JANUÁR 29. 17 óra
TURA
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZ és KÖNYVTÁR

**MACZKÓ MÁRIA, BENEDEK KRISZTINA,
KÖLES ÉVA, PÁL ESZTER, SZITA ESZTER,
UNGER BALÁZS, ZAGYVA BANDA,
ÉNEKES ÉS NÉPZENÉSZ DIÁKOK**

JEGYÁRAK:	Elővételben	Helyszínen
Gyerek/nyugdíjas:	1.200,-	1.500,-
Felnőtt:	1.500,-	1.800,-

Elővételes jegyek kaphatók a rendezvény helyszínén, vagy rendelhetők a bartok.kultura@gmail.com címen

Demény Étterem

Étterem • Gyorsétterem

Rendezvényház

Hétfőtől szombatig napi menüt készítünk

(menü ára 890Ft, 5 vagy 6 napra előre leadott rendelés esetében 790Ft)

Vállaljuk családi események, rendezvények, esküvők teljes körű lebonyolítását (5-250 főig), hidegtálak, szendvicsek és egyéb ételek készítését, kiszállítását.

Minden nap a la carte ételek, vékony tésztás pizza, házi készítésű hamburgerek.

ÜNNEPI AJÁNLATAINK:

- **KARÁCSONYRA HALÁSZLÉ ÉS HIDEGTÁL RENDELÉST FELVESZÜNK**
- **SZILVESZTERRE** hidegtál rendelést felvesszünk
- különféle kávékkal, teákkal, forró csokival várjuk kedves vendégeinket

DECEMBERI PROGRAMAJÁNLÓ:

- **DECEMBER 28-ÁN CIMBALIBAND KONCERT, VENDÉG: DANICS DÓRA (X-FAKTOR)**
ELŐZENEKAR: A FŐLSZÁLOTT A PÁVA DÖNTŐSEI
Jegyek elővételben
December 1-ig: **1800Ft** + ajándék kávé
December 23-ig: **2000Ft**
December 24-től és a helyszínen **2500Ft**

- **DECEMBER 31-ÉN SZILVESZTERI BÁL**
Többfogatós svédasztalos vacsora, desszert, éjszakai vacsora, pezsgő
Korlátlan ital fogyasztás, röviditalra is!
Zene, tánc, táncos fellépők!
Belépőjegy ára korlátozott létszámban, elővételben december 23-ig: **11.000 Ft**

- * Hazaér a munkából és nincs ideje főzni, esetleg vendégek érkeznek?
- * Családi esemény közeleg, de nem tud annyi embert otthon leültetni?
- * Hétvége van és nem szeretné főzéssel tölteni a szabadidejét?
- * Vagy csak egy romantikus vacsorát szeretnének?
Keressen minket, segítünk!

2194 Tura, Bartók Béla tér 13. (Piac tér) Tel.: 30/380-4351, 28/467-163,
www.demenyteam.com • www.facebook.com/demeny.etterem

Nyitva tartás: H-Sze: 9-20, Cs-Szo: 9-21, V: 11-20

Kiszállítás: Minden nap 13 órától

Kellemes ünnepeket kívánunk minden meglévő és új vendégünknek!

ÉVZÁRÓ GÁLAMŰSOR

Helyszín:

BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

Időpont:

2016. december 18., vasárnap 15:00

MŰSOR:

Ünnepi közreműködők:

MACZKÓ MÁRIA

2016 Prima Díjas népdalénekes

SZABÓ ANDRÁS

2016 Junior Prima Díjas brácsása

Videókalendárium

(Lukács Péter, Nagy Roland, Régió Plusz TV, Lévai József)

Ovis népi gyermekjáték csoport

(Dolányi Anna és Mészáros Petra)

Viganó AMI - Turai Egyező Néptáncgyűttes

(Dudás Dániel és Dudásné Mosóczi Livia)

Zsinnyegő Néptáncgyűttes

(Szokolik Szabolcs és Szokolik Melinda)

Őszirozsa Nyugdíjas Egyesület Népdalköre

(Marinka Sándorné)

Turai népzenei növendékek

(Unger Balázs)

Zagyva Banda

Turai Komédiások (Diligens Károlyné)

Világi Női Kórus (Sándor-Kis Anita)

Turai Zumba csoport (Ilkó-Tóth Andrea)

Kísérőrendezvény: Csilla Fotó kiállítása

- válogatás a 2016. év turai kulturális eseményeiből

Belépődíj: tehetség szerint!

A Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár nevében Áldott Szeretetteljes Karácsonyt és Boldog Sikeres Új Esztendőt kívánunk!

KEREKÍTŐ!

Tippentő, bábos torna, hang-szerjáték, népi hangszerek, népi ölbeli játékok, népdalok, jeles napi foglalkozások

Helyszín: **Tura, Bartók Béla**

Művelődési Ház és Könyvtár

(gyermekkönyvtári részleg)

Időpont: **DECEMBER 16., péntek 10:00**

Foglalkozásvezető: Kovács Zoltánné Lajos Kriszta
okleveles kerekítő várja a babákat, mamákat/papákat.
Részvételi díj: 800 Ft/baba-szülő

TÖRD A FEJED!

ÉVFORDULÓK

1	2	3	4	5	6	7	8
9	B			B			
10			11		12		13
14					15		
16	17				18		
19		20		21			22
23	I	24				25	
26							
27		28	29		30		

VÍZSZINTES 1. Spanyol autójel. 2. 225 éve, 1792. december 26-án született angol matematikus és korai számítógéptudós (Charles, +1991). 9. Vizelet-kiválasztó szervekkel foglalkozó orvos. 10. Magyarország része (!) 11. Kálium, ittrium. 12. Várbazár tervezője (Miklós). 14. Kaptam tőled. 15. Algéria függetlensége ellen küzdő terrorszervezet volt. 16. Zorro jele. 17. Amerikai magán-egyetem New Haven városában, Connecticut államban (1701). 18. Nitrogén, kadmium vegy. 19. 200 éve, 1816. december 13-án született német feltaláló (Ernst Werner von, +1892), Róla nevezték el az elektromos vezetőképesség SI egységét. 22. Kálium. 23. Lám. 24. Nőnemű gyermekei. 26. Értékes időmérő. 27. Olasz és spanyol autójel. 28. Van család és utó v. kereszt, de ragadvány is. 30. Kerámia borítása.

FÜGGŐLEGES 1. Földrészünk lakója. 2. 125 éve, 1891. december 23-án született a kripton izzó magyar feltalálója (+1944). 3. Főütőér. 4. Legrangosabb európai futballkupa. 5. 325 éve, 1691. december 30-án halt meg a hidrogéngáz első előállítója, ír-angol fizikus, kémikus (Robert, *1627). 6. Ha egy nagy kő rám esik, akkor... 7. Fiatal rügyből v. más növényi részből származó rendellenes képződmény (pl. tölgynél). Élősködők lakóhelye, költőfészke. 8. Kiejtett betű. 11. Írni-olvasni tud Árpád-házi király. 13. Kábitósz. 20. Lendület, hév. 21. Ragasztó. 22. Személy iránt tudakozó kérdés (két szó). 25. Karámban van (!) 29. Félig ég (!)

Beküldendő a V2, V19, F2, és az F5 sorok megfejtése.

A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére, vagy a művelődési ház postaládájába várjuk **2017. január 24-ig**.

Novemberi rejtvényünk helyes megfejtése: V10. Leibniz, V17. Csiky, F5. Banting, F10. London, F15. Schulek.

A szerencsés nyertes: Pásztor József (Tura, Rozgonyi u. 9.) Gratulálunk! Nyereménye a Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár közreműködésével létrejött hangzó- és filmes kiadványokból összeállított ajándécsomag. Nyereményét az értesítést követően személyesen veheti át a Bartók Béla Művelődési Házban.

Segélyhívó: 112

Tura Járőrszolgálat: 06 30 678 7309

Központi Orvosi Ügyelet: 06 1 301 6969

Tura Biztonságáért Polgárőr Egyesület:

06 20 264 4705 • 06 20 264 4722

Tura Önkéntes Tűzoltó Egyesület:

06 70 675 9294 • 06 70 419 7924

Tura Város Polgármesteri Hivatala: 06 28 581 020

Gödöllői Rendőrkapitányság Ügyelet: 06 28 524 600

Ebrendész: 06 20 203 2359

Szelektív Kft.: 06 30 222 6305

Kommunál Kft. (Szennyvíztisztító telep) 06 28 467 790

Bartók Béla Művelődési Ház: 06 28 580 581

Turai Római Katolikus Plébánia: 06 28 632 615

ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Fiókiroda

2194, Tura, Rákóczi út 119.

Nyitva tartás: kedd 14-18^h, szerda 8-12^h

A Turai Hírlap szerkesztősége és lapunk fenntartója, Tura Város Önkormányzata ezúton köszöni meg kedves olvasóinak ezévi érdeklődését, s kíván áldott, békés karácsonyt és az olvasás örömét is nyújtó, boldog új esztendőt!

LAPZÁRTA: 2017. JANUÁR 24.

KÖVETKEZŐ MEGJELENÉS: FEBRUÁR MÁSODIK HETÉBEN
A megjelenés napja a lap internetes változatának felkerülése a www.tura.hu honlapra.

HIRDESSZEN A TURAI HÍRLAPBAN!

1/1 oldal	34 500 Ft	1/6 oldal	6 000 Ft
1/2 oldal	17 250 Ft	1/8 oldal	4 800 Ft
1/4 oldal	8 625 Ft	apróhirdetés	60 Ft/szóc

HIRDETÉS FELADÁS INFORMÁCIÓK:

Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár
Tel.: 06 28/ 580 581 • E-mail: bartok.kultura@gmail.com

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

Felelős kiadó: Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár

Levélcím: Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár, 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Tóth Anita

Szerkesztőségi tagok: Boda-Tóth Mária, Farkas Ákos, Szénási József

Tördelés: 2D Grafikai Stúdió

E-mail: turaihirlap@tura.hu, info@2d-studio.hu, bartok.kultura@gmail.com

Nyitva: B/BHF/567/P/91

Készült 2900 példányban a Genecorg Kft. nyomdaüzemében Mogyoródon
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Nyomtatott változat: ISSN 2061-4063, Online változat: ISSN 2061-4071
www.tura.hu